

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
شورای عالی برنامه ریزی آموزشی

برنامه درسی رشته

مشاوره

Counseling

مقطع کارشناسی ارشد ناپیوسته

کرایش

مشاوره مدرسه	School Counseling
--------------	-------------------

برنامه درسی مرجع

گروه علوم انسانی
کارگروه تخصصی مشاوره

پیش

نام رشته: مشاوره

عنوان گرایش: مشاوره مدرسه

گروه تحصیلی: علوم انسانی

دوره تحصیلی: کارشناسی ارشد ناپیوسته

زیرگروه تحصیلی: مشاوره

نوع مصوبه: بازنگری

پیشنهادی: کارگروه تخصصی

تاریخ تصویب: ۱۴۰۲/۰۸/۱۶

برنامه درسی بازنگری شده دوره کارشناسی ارشد رشته مشاوره گرایش مشاوره مدرسه در جلسه شماره ۱۷۵ تاریخ ۱۴۰۲/۰۸/۱۶ کمیسیون برنامه ریزی درسی، محتوا و سرفصل رشته های تحصیلی و با تاییدیه شماره ۱۴۰۳/۱۷۲۷/دش تاریخ ۱۴۰۳/۰۲/۰۴ شورای تحول و ارتقای علوم انسانی به شرح زیر تصویب شد:

ماده یک- این برنامه درسی برای دانشجویانی که پس از تصویب این برنامه درسی در دانشگاه ها و موسسات آموزش عالی پذیرفته می شوند، قابل اجرا است.

ماده دو - این برنامه درسی، جایگزین برنامه درسی رشته مشاوره گرایش مشاوره مدرسه مصوب جلسه ۴۰۲ تاریخ ۱۳۷۹/۰۸/۰۸ شورای عالی برنامه ریزی می شود.

ماده سه - این برنامه درسی در سه فصل: مشخصات کلی، جدول های واحدهای درسی و سرفصل دروس تنظیم شده است و برای اجرا در دانشگاه ها و موسسات آموزش عالی پس از اخذ مجوز پذیرش دانشجو از شورای گسترش آموزش عالی و سایر ضوابط و مقررات مصوب وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، ابلاغ می شود.

ماده چهار - این برنامه درسی از شروع سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۴ به مدت ۵ سال قابل اجرا است و پس از آن، در صورت تشخیص کارگروه تخصصی مربوطه، نیاز به بازنگری دارد.

دکتر روح الله رازینی

معاون آموزشی

و دبیر شورای عالی برنامه ریزی آموزشی

دکتر رضا نقی زاده

مدیر کل دفتر برنامه ریزی آموزش عالی

فرم بررسی برنامه درسی رشته مشاوره

مشاوره گرایش مشاوره مدرسه

COUNSELING

SCHOOL COUNSELING

کارشناسی ارشد ناپیوسته

نوع برنامه: بازنگری تحولی

گروه تحصیلی: علوم انسانی

زیرگروه تحصیلی: مشاوره

کارگروه مشاوره

شهریور ۱۴۰۱

برنامه درسی رشته مشاوره

مشاوره گرایش مشاوره مدرسه

COUNSELING
SCHOOL COUNSELING

کارشناسی ارشد ناپیوسته

نوع برنامه: بازنگری تحولی

گروه تحصیلی: علوم انسانی

زیرگروه تحصیلی: مشاوره

تهیه کنندگان برنامه:

عضو هیات علمی دانشگاه علامه طباطبائی	دکتر حسین سلیمی بجستانی
عضو هیات علمی دانشگاه علامه طباطبائی	دکتر مهدی زارع بهرام آبادی
عضو هیات علمی دانشگاه علامه طباطبائی	دکتر آتوسا کلامتر هرمزی

کار گروه: مشاوره

شهریور ۱۴۰۱

ایمان

تهیه کنندگان برنامه:

دکتر حسین سلیمی بجستانی، عضو هیات علمی دانشگاه علاه طباطبائی
دکتر مهدی زارع بهرام آبادی، عضو هیات علمی دانشگاه علاه طباطبائی
دکتر آتوسا کلانتر هرمزی، عضو هیات علمی دانشگاه علاه طباطبائی

مشارکت کنندگان در بازنگری برنامه:

دکتر تقی پور ابراهیم	عضو هیات علمی دانشگاه شهید بهشتی
دکتر حسین کشاورز	عضو هیات علمی دانشگاه تهران
دکتر محمد ربیعی	عضو هیات علمی دانشگاه شهرکرد
دکتر جمشید جراره	عضو هیات علمی دانشگاه شهید رجائی
دکتر کیومرث فرح بخش	عضو هیات علمی دانشگاه علامه طباطبائی
دکتر کیانوش زهراکار	عضو هیات علمی دانشگاه خوارزمی
دکتر عذرا اعتمادی تودشکی	عضو هیات علمی دانشگاه اصفهان
دکتر حسین سلیمی بجستانی	عضو هیات علمی دانشگاه علامه طباطبائی
دکتر منصور سودانی	عضو هیات علمی دانشگاه شهید چمران
دکتر یوسفعلی عطاری	عضو هیات علمی دانشگاه شهید چمران
دکتر بهرامعلی قنبری هاشم آبادی	عضو هیات علمی دانشگاه فردوسی
دکتر عباس امان اللهی	عضو هیات علمی دانشگاه شهید چمران اهواز
دکتر ناصر یوسفی	عضو هیات علمی دانشگاه کردستان

تاریخ‌های مهم

ردیف	موضوع	تاریخ
۱	شروع بازنگری برنامه در کارگروه	۱۳۹۹/۷/۲ جلسه ۳۱
۲	تایید برنامه در کارگروه	۱۳۹۹/۱۰/۳
۳	ارسال برنامه (پس از تصویب در کارگروه) به دبیرخانه شورا	۱۴۰۰/۹/۲۱
۴	ارسال برنامه به معاونت ارتباط با اساتید	۱۴۰۰/۹/۲۷
۵	برگزاری همایش تخصصی	۱۴۰۰/۱۰/۱۹
۶	ارسال برنامه (پس از اعمال نظرات و پیشنهادهای اساتید همایش) به دبیرخانه شورا	
۷	ارسال برنامه به معاونت ارتباط با حوزه	
۸	ارسال گزارش جمع بندی نظرات و پیشنهادهای اساتید حوزوی به کارگروه	
۹	ارسال برنامه (پس از اعمال نظرات و پیشنهادهای اساتید حوزوی) به دبیرخانه شورا	
۱۰	برگزاری جلسه شورای تحول و ارتقاء علوم انسانی برای بررسی برنامه	
۱۱	ارسال برنامه نهایی مصوب (پس از اعمال نظرات و پیشنهادهای اعضای شورای تحول) به دبیرخانه شورا	

فصل اول

مشخصات کلی برنامه درسی

عنوان برنامه به فارسی: مشاوره _ مشاوره مدرسه	عنوان برنامه به انگلیسی: counseling school counseling	رشته: مشاوره گرایش: مشاوره مدرسه
دوره (مقطع): کارشناسی ارشد	کار گروه: مشاوره	
نوع برنامه: بازنگری تحولی	تاریخ آخرین بازنگری: ۱۳۷۹/۸/۸	

۱-۱- مقدمه

رشته مشاوره دانشی تخصصی است که به آموزش، پژوهش و ارائه خدمات یاورانه (با تاکید بر پیشگیری، رشد و درمان) در حیطه‌های مشاوره فردی، ازدواج، خانوادگی، تحصیلی، شغلی، سازمانی، سلامت روان، کودک و نوجوان، توانبخشی، سالمندی و اعتیاد می‌پردازد. خدمات این رشته در مراکز خصوصی و سازمان‌ها و نهادهای دولتی ارائه می‌شود. دانش مشاوره در مقاطع کارشناسی، کارشناسی ارشد، دکتری و پسادکتری در دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی واجد صلاحیت، آموزش داده می‌شود.

هدف از تأسیس مقطع کارشناسی ارشد مشاوره تربیت افرادی توانمند، متخصص و متعهد است تا بتوانند خدمات مشاوره را در آموزش و پرورش، سازمان بهزیستی، مراکز تربیت معلم، دانشگاه‌ها، مراکز نظامی، صنعتی، قضائی، زندان‌ها، بیمارستان‌ها، کمیته امداد امام (ره)، هلال احمر و سایر مؤسسات و مراکز ارائه کننده خدمات یاورانه و اجتماعی عهده‌دار شوند. از دانش‌آموختگان دوره کارشناسی ارشد رشته مشاوره انتظار می‌رود که با ایجاد رابطه‌ای حرفه‌ای و یاورانه به توانمندسازی تحصیلی، شغلی، خانوادگی و روان‌شناختی افراد و گروه‌های مختلف جامعه بپردازند.

ضرورت بازنگری سرفصلهای گرایشهای کارشناسی ارشد مشاوره با توجه به ضوابط شورای تحول از ابتدای شکل گیری گروه مشاوره در شورای تحول توسط اعضای گروه مشاوره در اولویت قرار داده شد. بنابراین کمیته های تخصصی مختلفی با توجه به گرایشهای مشاوره تشکیل شد و بازنگری سرفصلهای دروس مختلف هرگرایش با بهره گیری از ظرفیت بالای اعضای هیات علمی دانشگاه‌های مختلف کشور انجام شد. کمیته مشاوره مدرسه نیز در همین راستا و براساس ضوابط شورای تحول و ارتقاء علوم انسانی کشور تشکیل شد. این کمیته سرفصلهای مصوب گرایش ارشد مشاوره مدرسه را که مصوب چهارصد و دومین جلسه شورای عالی برنامه ریزی وزارت علوم مورخ ۱۳۷۹/۸/۸ بود را در دستور کار

بازنگری قرار داد. حاصل جلسات این کمیته برنامه بازنگری شده کارشناسی ارشد مشاوره مدرسه است که در ادامه ارایه می شود. از ویژگی های این برنامه می توان به موارد زیر اشاره کرد:

- بهره گیری از نظرات متخصصان حوزه مشاوره مدرسه کشور و اساتید گروه های مشاوره دانشگاه های مختلف کشور

- توجه و تاکید برآموزه های اسلامی

-توجه و تاکید برمهارت افزایی و کارآمدی سرفصلها

-توجه و تاکید بر بومی سازی سرفصلها ، توجه به پژوهشهای بومی و ابعاد و ویژگیهای فرهنگی

- توجه و تاکید به آخرین تحولات علمی، روش ها و ابزارهای روش شناسی جدید و به طور کلی روزآمد سازی سرفصلها

۲-۱- معرفی و تبیین برنامه درسی

مشاوره مدرسه رشته ای است که به رشد تحصیلی و علمی، رشد شغلی، رشد شخصی/اجتماعی دانش آموزان کمک می کند تا آن ها موفقیت هایی را در مدرسه به دست آورند و به عنوان اعضای مسوول جامعه برای زندگی آماده می شوند. هدف رشته مشاوره مدرسه، کمک به دانش آموزان است تا یادگیرندگانی کارآمد شوند. این رشته رشدی نگر و سلامت نگر است و از عواملی که موجب پیشرفت و رشد فیزیکی، عاطفی، اجتماعی، اخلاقی، معنوی، تحصیلی و شناختی دانش آموزان شود، حمایت می کند. در دنیای کنونی، پیشرفت همه جانبه دانش آموزان، مورد انتظار مدارس و والدین آنها است و توجه صرف به کسب مهارت های آموزشی و یادگیری درسی، ارضا کننده همه نیاز های دانش آموزان نیست، بلکه هدف، رشد شخصی/اجتماعی، تحصیلی و شغلی و رشد دینی/معنوی دانش آموزان به عنوان گروه آینده ساز جامعه است تا به جایگاه و مقام یک بزرگسال کامل برخوردار از سلامت روان برسند. با توجه به این که مشاوران در تسهیل جریان رشد شخصی/اجتماعی، تحصیلی، شغلی و معنوی دانش آموزان نقشی حساس و اثرگذار دارند و از طرفی این محورها به عنوان شالوده ای برای برنامه های مشاوره مدرسه مطرح هستند، می توانند به عنوان راهنمای نقش و حیطه عمل مشاور مدرسه قرار گیرند. در چند دهه اخیر نیز دست اندرکاران تعلیم و تربیت کشور به این نتیجه رسیدند که مشاوره در زمینه های گوناگون می تواند دانش آموزان را در جهت رشد و بالندگی یاری نماید. مشاوران به دانش آموزان کمک می کنند تا مسائل رشدی را حل کنند و یا با آنها کنار بیایند. بسته به اینکه مشاور در یک دبستان یا دوره اول و دوم متوسطه، مشغول به کار شود، کار وی مطابق با مراحل رشدی جمعیت دانش آموزی متفاوت خواهد بود. بسیاری از متخصصین در حوزه مشاوره مدرسه بر این عقیده هستند که به علت نیازهای در حال افزایش و متغیر دانش آموزان مان و به نسبت پویایی های محیط زندگی فعلی آنها، مدارس باید از رسیدگی صرف به نیازهای تحصیلی دانش آموزان خودداری نمایند. کودکان و نوجوانان، امروز در یک برهه هیجانی زندگی می کنند که پیوسته با تنوع فزاینده فن آوری های جدید و فرصت توسعه، مواجه هستند. بدیهی است برای آن که آنان با توجه به شرایط موجود بتوانند برای نقش های بعدی بزرگسالی مانند نقش های والدینی، اشتغال، رهبری و شهروندی آماده شوند، نیاز به حمایت، راهنمایی و فرصت های رشدی در طی دوران بلوغ دارند. علاوه بر این ها در دوران مدرسه، دانش آموزان به واسطه ویژگی های رشدی که پشت سر می گذارند، چالش هایی با والدین و معلمان خود نیز دارند. این چالش های منحصر به فرد رشدی می تواند بر پیشرفت تحصیلی آنان اثرگذار باشد. مشاوران مدرسه از اعضای حیاتی تیم تعلیم و تربیت در مدرسه هستند که در جهت رشد هویت منحصر به فرد دانش آموزان، کمک به دانش آموزان در کشف علایق و استعدادها، پیشرفت تحصیلی آنان، آمادگی آن ها برای ورود به دانشگاه، آمادگی برای ورود به شغل، بررسی آسیب های رایج بین دانش آموزان، بررسی تعارضات رشدی و ارتباطی آنان، همکاری و مشارکت با معلمان و سایر عوامل مدرسه در

راستای برنامه های رشدی دانش آموزان، به کارگیری منابع حمایتی و پشتیبانی برای دانش آموزان آسیب پذیر و مداخلات در بحران های رشدی و موقعیتی فعالیت می کنند. مشاوران مدارس خدمات خود را در قالبهای مشاوره فردی، مشاوره گروهی، مشاوره همتایان، گروه های کوچک، مشورت، همکاری، سنجش، تسهیل گری و ارجاع عرضه می کنند.

۳-۱- اهداف

هدف کلی دوره کارشناسی ارشد رشته مشاوره مدرسه، تربیت نیروی انسانی است که بتواند از طریق انواع خدمات راهنمایی و مشاوره ای به رشد شخصی/اجتماعی، تحصیلی، شغلی و معنوی دانش آموزان در مدرسه کمک نماید.

اهداف اختصاصی:

آماده سازی علمی و عملی دانشجویان و پرورش نیروی انسانی متخصص و متعهد و تکمیل توانایی های حرفه ای جهت برآورده ساختن اهداف ذیل:

- تسهیل رشد هویت شخصی دانش آموزان.
- تسهیل رشد هویت اجتماعی دانش آموزان.
- تسهیل رشد دینی و معنوی دانش آموزان.
- تسهیل روابط با همسالان و مهارت های اجتماعی مؤثر
- آموزش مهارت هایمقابله ای، حل مسئله و حل تعارض.
- آموزش به دانش آموزان در درک نقاط قوت و ضعف خود و دیگران.
- تسهیل هدف گذاری، تصمیم گیریهای مرتبط با مسائل روز
- آموزش تفکر انتقادی
- شناسایی دانش آموزان در معرض خطر و اجرای مداخلات به منظور افزایش موفقیت آنان.
- راهنمایی و هدایت تحصیلی دانش آموزان براساس استعدادها، رغبت ها، توانمندی ها و نیازهای بازار کار.
- هدایت شغلی دانش آموزان.
- همکاری و مشارکت با معلمان و سایر عوامل مدرسه.
- هماهنگی بین اولیاء و عوامل مدرسه.
- ارزیابی و پایش سطح سلامت روان و عملکردهای رشدی دانش آموزان.

۴-۱- اهمیت و ضرورت

دانش آموزان در فرایند آموزش و تحصیل با مسائل، مشکلات و موانع مختلف اقتصادی، اجتماعی، اخلاقی و روان شناختی می توانند روبرو شوند. مدرسه به عنوان یک نظام آموزشی لازم است با بهره گیری از خدمات مختلف آموزشی و تربیتی خودنه تنها فرایند پیشرفت تحصیلی دانش آموزان بلکه رشد و تحول اجتماعی، اخلاقی، معنوی و رفتاری آنها را تسهیل کند. برای رفع موانع تاثیرگذار در حوزه های مختلف تحولی و رشدی دانش آموزان نمی توان صرفا به ارایه خدمات آموزشی بسنده کرد بلکه نیاز به مداخلات پیشگیرانه و مشاوره ای در ابعاد مختلف تحصیلی، شغلی، رفتاری و اجتماعی محسوس است. مشاوران مدارس با بهره گیری از دانش و مهارت تخصصی خود می توانند نه تنها در پیشگیری مشکلات و مسائل مذکور موثر باشند بلکه در جهت رفع آنها و درمان آنها در مدرسه تاثیرگذار باشند.

اهمیت و ضرورت استفاده از خدمات مشاوران مدارس در اسناد مختلف حاکمیتی و سیاستهای کلان کشور مورد تاکید قرار گرفته است چنانکه در اسناد بالادستی نظام جمهوری اسلام ایران نیز مواردی آمده است که بر ضرورت تربیت و تعلیم مشاوران به ویژه ارایه خدمات آنها در مدارس تاکید می کند. برای مثال به برخی از آنها اشاره می شود.

الف. می توان به برخی از بندهای سند تحول بنیادین آموزش و پرورش به شرح ذیل اشاره کرد:

راهکار ۴/۴- افزایش میزان مشارکت خانواده ها در فعالیتهای آموزشی و تربیتی مدرسه، برگزاری دوره های آموزشی اثربخش، ارائه خدمات مشاوره ای به خانواده های آسیب پذیر و آسیب زا برای همسوسازی اهداف و روش های تربیتی خانواده و مدرسه

راهکار ۳/۷- ارائه خدمات مشاوره ای - تربیتی در تمام سطوح تحصیلی برای افزایش سلامت جسمی و روحی دانش آموزان.

راهکار ۱۶/۳- توجه کافی به شرایط روحی دانش آموزان در سنین بلوغ و ارائه مشاوره و آموزش های دینی و اخلاقی متناسب با آنها.

راهکار ۲۱/۳- طراحی و استقرار جامع هدایت تحصیلی و استعدادیابی به منظور هدایت دانش آموزان به سوی رشته ها و حرفه ها و مهارت های مورد نیاز حال و آینده کشور متناسب با استعدادها، علاقه مندی و توانایی های آنان.

راهکار ۲۱/۴- استقرار نظام راهنمایی و مشاوره تربیتی مبتنی بر مبانی اسلامی و افزایش نقش معلمان در این زمینه و به کارگیری مشاوران متخصص برای ایفای وظایف تخصصی در تمام پایه های تحصیلی.

ب- برنامه ششم توسعه در بند ۱-۳ ماده ۹۵ یکی از وظایف شورای اجتماعی کشور را با مدیریت رئیس جمهور، در زمینه پیشگیری از آسیب های اجتماعی بدین شرح می داند:

«شناسایی نقاط آسیب خیز و بحران زای اجتماعی در بافت شهری و حاشیه شهرها و تمرکز بخشیدن حمایت های اجتماعی، خدمات بهداشتی - درمانی، مددکاری، مشاوره اجتماعی و حقوقی و برنامه های اشتغال حمایت شده، با اعمال راهبرد همکاری بین بخشی و سامانه مدیریت آسیب های اجتماعی در م یادشده».

در بند ۶ ماده ۱۱۷ نیز آمده است:

«آموزش و مشاوره مستمر و مسئولانه نوجوانان، جوانان با اولویت خانواده‌ها قبل، حین و دست‌کم پنج سال پس از ازدواج توسط همه دستگاه‌های ذی‌ربط، به‌ویژه وزارت آموزش و پرورش، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، وزارت ورزش و جوانان و سازمان بهزیستی، مؤسسات آموزش عمومی و آموزش عالی دولتی و غیردولتی، سازمان نظام روان‌شناسی و مشاوره و سایر نهادهای ذی‌ربط با برخورداری از خدمات مشاوره و روان‌شناسی از تسهیلات و مزایای بیمه‌های پایه و تکمیلی».

ج- در راهبرد کلان نظام جامع تعلیم و تربیت سند جامع علمی کشور آمده است:

۴۲. تقویت نظام استعدادیابی و مشاوره و هدایت تحصیلی در آموزش عمومی و بازنگری و بازتولید محتوا و روش‌های آموزشی و پژوهشی به‌منظور تحقق نقش شایسته زن و مرد در جامعه اسلامی (۷).

یا در بند ۱ راهبرد کلان ۸ بر ضرورت مشاوره به شرح زیر تأکید دارد:

۱. ارتقای نظام مشاوره و استعدادیابی و هدایت تحصیلی کشور.

و در بند ۱ اقدام ملی راهبرد کلان ۸ آمده است:

«طراحی و استقرار نظام جامع مشاوره و استعدادیابی و هدایت به‌منظور هدایت دانش‌آموزان و دانشجویان به‌سوی رشته‌های علمی متناسب با اولویت‌های کشور براساس استعداد و علاقه‌مندی و توانایی‌های آن‌ها و اولویت‌های کشور».

جدول ۱ - دانشگاه‌های دارای رشته مشاوره مدرسه در مقطع کارشناسی ارشد

ردیف	نوع دانشگاه	نام دانشگاه
۱.	دولتی	دانشگاه تهران
۲.		دانشگاه اردکان
۳.		دانشگاه شهید رجایی
۴.		دانشگاه شهید چمران اهواز
۵.		دانشگاه شهید بهشتی
۶.		دانشگاه علامه طباطبایی
۷.		دانشگاه خوارزمی
۸.		دانشگاه اصفهان
۹.		دانشگاه محقق اردبیلی
۱۰.		دانشگاه کردستان
۱۱.		دانشگاه رازی کرمانشاه
۱۲.	آزاد اسلامی	واحد ابهر
۱۳.		واحد اراک
۱۴.		واحد تبریز
۱۵.		واحد اردکان
۱۶.		واحد تهران شمال
۱۷.		واحد تیران

واحد رودهن		۱۸.
واحد قوچان		۱۹.
واحد کرج		۲۰.
واحد کرمانشاه		۲۱.
واحد مرودشت		۲۲.
واحد مسجد سلیمان		۲۳.
دانشگاه غیرانتفاعی علم و هنر یزد	مؤسسات آموزش عالی غیر انتفاعی	۲۴.
موسسه غیرانتفاعی فیض الاسلام خمینی شهر اصفهان		۲۵.
دانشگاه پیام نور استان اصفهان	پیام نور	۲۶.
دانشگاه پیام نور استان قزوین		۲۷.
دانشگاه پیام نور استان سمنان		۲۸.

۵-۱- تعداد و نوع واحدهای درسی

جدول ۲- توزیع واحدها

نوع دروس	جمع واحدها
دروس تخصصی	۱۲ واحد
دروس اختیاری	۱۶ واحد
کارورزی / پروژه / پایان نامه / رساله	۴ واحد
کل	۳۲
طول دوره تحصیلی: ۲ سال	

۱-۶- مهارت، توانمندی و شایستگی دانش‌آموختگان

دانش‌آموختگان این رشته باید بتوانند جهت برآوردن؛

۱- رشد تحصیلی/آموزشی:

- دانش‌آموزان را جهت یادگیری مؤثر در مدرسه و در طول زندگی یاری نمایند.
- به دانش‌آموزان درک ارتباط تحصیل با دنیای کار و با زندگی در محیط خانه و جامعه کمک نمایند.
- به دانش‌آموزان جهت کسب موفقیت تحصیلی و خودپنداره مثبت تحصیلی، کمک نمایند.

۲- رشد شغلی:

- به دانش‌آموزان جهت کسب مهارت‌های تحقیق در زمینه دنیای کار و اتخاذ تصمیمات شغلی آگاهانه کمک نمایند.
- به دانش‌آموزان برای به کارگیری راهکارهایی جهت رسیدن به موفقیت و رضایت شغلی در آینده کمک نمایند.
- دانش‌آموزان را در شناخت استعدادها، رغبت‌ها، توانمندی‌ها و نیازهای بازار کار یاری نمایند.

۳- رشد شخصی/اجتماعی:

- دانش‌آموزان را در کسب مهارت‌های شخصی/اجتماعی یاری نمایند.
- دانش‌آموزان را جهت انتخاب هدف، تصمیم‌گیری و اقدامات لازم برای رسیدن به هدف یاری نمایند.
- مهارت‌های ایمنی، بقا و مقابله‌ای را به دانش‌آموزان، آموزش دهند.
- دانش‌آموزان را در رفع تعارضات رشدی و میان شخصی یاری نمایند.
- دانش‌آموزان در معرض خطرو آسیب‌پذیر را شناسایی و به مداخلات در بحران اقدام نمایند.

۴- رشد دینی و معنوی:

- دانش‌آموزان را در رشد دینی و معنوی به عنوان عاملی مؤثر در زندگی فردی و اجتماعی یاری نمایند.
- با توجه به شکل‌گیری تفکر انتزاعی در مورد مسائل دینی در نوجوان، از طریق ارائه شکل مطلوب عملی و الگو سازی دینی و ایجاد فضای بحث و بررسی و استدلال عقلانی در مورد معارف و ارزش‌های دینی / معنوی به ایجاد باورپذیری دینی جهت رشد هویت در دانش‌آموزان کمک نمایند.
- علاوه بر آن چه گفته شد فعالیت‌های زیر را به عنوان بستر و شرایطی مناسب جهت محورهای رشدی ذکر شده انجام دهند:
- با معلمان و سایر عوامل مدرسه همکاری و مشارکت نمایند.
- بین اولیاء و عوامل مدرسه هماهنگی لازم را به وجود آورند.
- مصاحبه‌ها و ارزشیابی‌های مورد نیاز را انجام دهند.

جدول ۳- مهارت، توانمندی و شایستگی دانش‌آموختگان

مهارت‌ها، شایستگی‌ها و توانمندی‌های ویژه	دروس مرتبط
مهارت دانشجویان در زمینه شیوه‌های سنجش و ارزیابی کمی و کیفی در حوزه مشاوره مدرسه	سنجش و ارزیابی در مشاوره مدرسه
هدایت تحصیلی و شغلی دانش‌آموزان	مشاوره شغلی در مدرسه، کارورزی ۱ و ۲
توانایی دانشجویان در زمینه شناخت انواع آسیب‌ها و مشکلات خانواده و تاثیر آن بر دانش‌آموزان در مدرسه، علل و روش‌های پیشگیری و درمان	مشاوره و آموزش خانواده در مدرسه
روشها و فنون مشاوره مدرسه	کارورزی ۱ و ۲
مهارت دانشجویان در زمینه نظریه‌ها و روش‌های پیشگیرانه و مداخله در مشکلات تحصیلی	آسیب‌شناسی و مشاوره تحصیلی در مدرسه
مهارت‌ها، شایستگی‌ها و توانمندی‌های عمومی	دروس مرتبط
مهارت مساله‌یابی و انجام پژوهش در حوزه مشاوره مدرسه	روش‌های پژوهش کیفی و کمی در مشاوره
مهارت در به کارگیری روشها و فنون مشاوره، اصول اخلاق حرفه‌ای	مباحث اخلاقی و قانونی در مشاوره و روان‌درمانی، تمرین مشاوره در آزمایشگاه

۲-۱- شرایط و ضوابط ورود به دوره

الف. دانشجویان دارای مدرک کارشناسی مورد تایید وزارت علوم، تحقیقات و فن‌آوری در صورت داشتن ضوابط عمومی وزارت علوم می‌توانند متقاضی ورود به تمام گرایش‌های رشته مشاوره مقطع کارشناسی ارشد باشند. شایان ذکر است که دانشجویان دارای مدرک کارشناسی نیمه مرتبط باید دروس جبرانی تعیین شده

در جدول شماره ۲ فصل دوم این برنامه درسی را با توجه به رشته های دوره کارشناسی زیر در نیمسال اول تا دوم دوره کارشناسی ارشد بگذرانند. متقاضیان براساس مدرک کارشناسی به سه دسته تقسیم می شوند که میزان درس های جبرانی آن ها به شرح ذیل است:

۱) دانشجویان دارای مدرک کارشناسی مرتبط عبارت اند از: رشته مشاوره، راهنمایی و مشاوره، مشاوره و راهنمایی، رشته امور تربیتی و مشاوره و تمام گرایش های آن ها. این دسته از دانشجویان معاف از گذراندن درس های جبرانی هستند.

۲) دانشجویان دارای مدرک کارشناسی نیمه مرتبط: رشته روان شناسی و تمام گرایش های آن، علوم تربیتی و تمام گرایش های آن، رشد و پرورش کودکان پیش دبستانی و گرایش های آن، علوم اسلامی رشته روان شناسی عمومی، معارف اسلامی و روان شناسی، معارف اسلامی و علوم تربیتی، رشته مددکاری اجتماعی و همچنین رشته مطالعات خانواده و گرایش های آن. این دسته از دانشجویان لازم است تا ۸ واحد از دروس دوره کارشناسی را طبق جدول ۲ فصل دوم سرفصل بگذرانند. تشخیص نوع درس و میزان آن براساس نظر گروه آموزشی و با توجه به گرایش ارشد هر دانشجو تعیین خواهد شد.

۳) دانشجویان دارای مدرک کارشناسی که رشته تحصیلی آنها در فهرست رشته های بند ۱ و ۲ نیستند رشته کارشناسی آنها غیرمرتبط تلقی شده و گذراندن ۱۲ واحد جبرانی از دروس جبرانی درج شده در جدول ۲ برای آنها الزامی است. تشخیص نوع درس به عهده نظر گروه آموزشی بوده و گروه آموزشی ملزم به ارائه ۱۲ واحد درسی جبرانی برای این دسته از دانشجویان است.

ب. نداشتن نقص و بیماری جسمانی و روانی تاثیرگذار بر فعالیت آموزشی و حرفه ای مشاوره به تایید پزشکان مورد اعتماد دانشگاه (در صورت تشخیص گروه علمی).

۲-۲- مواد آزمون ورودی و ضرایب آنها

جدول ۴- مواد آزمون ورودی و ضرایب آنها

ردیف	مواد آزمون	ضریب
۱	زبان عمومی و تخصصی (انگلیسی، فرانسه)	۳
۲	آمار و روشهای تحقیق	۲
۳	مبانی مشاوره و راهنمایی	۲
۴	روشها و فنون راهنمایی در مشاوره	۳
۵	نظریه های مشاوره و روان درمانی	۳
۶	کاربرد آزمونهای روانی در مشاوره	۲
۷	روانشناسی شخصیت	۲
جمع		

۲-۳- برنامه درسی از چهار موضع شورای تحول و ارتقاء علوم انسانی

۱-۳-۲ رویکرد برنامه از موضع تعالیم اسلامی

آموزه های اسلامی و نگاه چند بعدی به انسان به ویژه بعد الهی و معنوی در سرفصلهای دروس مختلف مشاوره مدرسه در نظر گرفته شده است. علاوه براین یک درس با تاکید ویژه بر آموزه های اسلامی در نظر گرفته شده است که شامل درس انسان شناسی در اسلام است.

۲-۳-۲ رویکرد برنامه از موضع بومی

در دروس مختلف سعی شد که به جنبه های فرهنگی مسائل و ابعاد رشدی دانش آموزان در مشاوره مدرسه در سرفصلها توجه شده و به پژوهشها و مدلهای بومی توجه شود. همچنین منابع بومی و تالیفی در اولویت قرار گیرند. علاوه برآن در درس مشاوره و آموزش خانواده در مدرسه، آموزش گذر مناسب از مراحل چرخه

زندگی به والدین براساس آموزه های دینی و بررسی مسائل و مشکلات دانش آموزان با نگاه سیستمی در بافت خانواده، مبنای آموزش دانشجویان خواهد بود.

۳-۳-۲ رویکرد برنامه از موضع روزآمدی

یکی از انگیزه های اصلی بازنگری سرفصلهای دوره کارشناسی ارشد مشاوره مدرسه عدم بازنگری آن از سال ۱۳۷۹ بوده است به نحوی که سرفصلها منطبق با آخرین تحولات علمی رشته نبوده است. استفاده از یافته ها و تحولات جدید علمی و پژوهشی و نیز استفاده از مجلات علمی/ پژوهشی در رشته مشاوره مدرسه داخل و خارج کشور، مبنای تدریس دروس این رشته خواهد بود. همچنین منابع و تحقیقات منتشر شده جدید توسط انجمن های علمی مشاوره مدرسه در برخی کشورها جهت غنای علمی در اختیار دانشجویان این رشته قرار خواهد گرفت.

۲-۳-۴ رویکرد برنامه از موضع کارآمدی

از ویژگی های برنامه بازنگری شده سرفصل کارشناسی ارشد مشاوره مدرسه توجه و تاکید برمهارت افزایی و آماده سازی فارغ التحصیلان برای اشتغال و ارایه خدمات با کیفیت مشاوره مدرسه به مراجعان، خانواده ها و خدمات گیرندگان است. دراین راستا برای دروس مختلف واحدهای عملی درنظرگرفته شده است. دروس دو واحدی مانند آسیب شناسی و مشاوره تحصیلی ، سنجش و ارزیابی درمشاوره مدرسه، دارای یک واحد عملی و یک واحد نظری هستند. همچنین درس کارورزی به دو درس افزایش یافته که دانشجویان در دو ترم تحصیلی به تمرین روشها و فنون مشاوره مدرسه پرداخته و برای فعالیت حرفه ای در حوزه مشاوره مدرسه آماده می شوند.

همچنین در درس تمرین فنون به تقویت مهارت های دانشجو برای برگزاری یک جلسه مشاوره اثربخش می پردازد. در درس کارورزی در مشاوره مدرسه، افزایش مهارتهای عملی دانشجویان جهت ارائه خدمات مشورتی و مشاوره ای در مدرسه مورد نظر است. تمام دروس این رشته به توانمندسازی دانش آموزان برای زندگی آینده و رشد متعالی آنان منجر خواهد شد.

درس آسیب شناسی و مشاوره تحصیلی در مدرسه با هدف رشد تحصیلی دانش آموزان و درک ارتباط تحصیل با دنیای کار به یادگیری مؤثر در مدرسه و زندگی، کاهش شکاف میان تحصیلات و نیازهای بازار کارو افزایش بهره وری از نیروی انسانی می پردازد.

درس مشاوره شغلی در مدرسه، با ایجاد آمادگی های لازم جهت انتخاب و رویارویی با شرایط کار و زندگی به برنامه های شغلی کشور کمک می نماید.

۲-۴- کمبودها و نارسایی های احتمالی برنامه در تحقق مواضع شورای تحول

منابع درسی موجود نیاز به بازنگری دارند.

۲-۴-۱ روند پیش بینی شده برای رفع این نارسایی ها در آینده

تدوین منابع جدید و نیز بازنگری منابع موجود در دستور کار گروه مشاوره و کمیته مشاوره مدرسه قرار گرفته است.

۲-۵- گام‌های طی شده برای بازنگری برنامه

فصل دوم

جدول عناوین و مشخصات دروس

جدول (۱)- جدول کلی واحدهای درسی رشته مشاوره مدرسه مقطع کارشناسی ارشد ناپیوسته

طول دوره تحصیلی	نوع واحدهای درسی				جمع واحدهای درسی
	جبرانی (ارزش واحد صفر)	تخصصی الزامی	تخصصی اختیاری	پایان نامه	
۲ سال	تا ۱۲ واحد	۱۲ واحد	۱۶ واحد	۴ واحد	۳۲

نکته: ساعت آموزش برای هر واحد نظری ۱۶ ساعت، عملی ۳۲ ساعت، کارگاهی ۴۸ ساعت و کار آموزشی (کارورزی) ۶۴ یا ۱۲۸ ساعت است.

جدول (۲) - عنوان و مشخصات کلی دروس جبرانی

ردیف	عنوان درس	تعداد واحد (۱-۳ واحد)	نوع واحد			تعداد ساعات		پیش نیاز	هم نیاز
			نظری	عملی	نظری - عملی	نظری	عملی		
۱.	روش‌ها و فنون مشاوره (نظری)	۲	☒			۳۲			
۲.	روش‌ها و فنون مشاوره (عملی)	۱		☒			۳۲		
۳.	آسیب شناسی روانی (۱)	۲	☒			۳۲			
۴.	آسیب شناسی روانی (۲)	۲	☒			۳۲			
۵.	مبانی مشاوره	۲	☒			۳۲			
۶.	نظریه‌های مشاوره و روان درمانی (۱)	۲	☒			۳۲			
۷.	نظریه‌های مشاوره و روان درمانی (۲)	۲	☒			۳۲			
۸.	مشاوره شغلی (نظری)	۲	☒			۳۲			

ردیف	عنوان درس	تعداد واحد (۱-۳ واحد)	نوع واحد			تعداد ساعات		پیش نیاز	هم نیاز
			نظری	عملی	نظری - عملی	نظری	عملی		
۹.	مشاوره شغلی (عملی)	۱		☒			۳۲		
۱۰.	مشاوره تحصیلی (نظری)	۲	☒			۳۲			
۱۱.	مشاوره تحصیلی (عملی)	۱		☒			۳۲		
۱۲.	روان شناسی تحولی کودک و نوجوان	۲	☒			۳۲			
۱۳.	روان شناسی تحولی بزرگ سالی	۲	☒			۳۲			
۱۴.	مشاوره خانواده (نظری)	۲	☒			۳۲			
۱۵.	مشاوره خانواده (عملی)	۱		☒			۳۲		
۱۶.	روان شناسی شخصیت	۲	☒		-	۳۲			
۱۷.	کاربرد آزمون های روان شناختی در مشاوره (۱)	۲			☒	۱۶	۳۲		
۱۸.	کاربرد آزمون های روان شناختی در مشاوره (۲)	۲			☒	۱۶	۳۲		
۱۹.	مشاوره اعتیاد	۲			☒	۱۶	۳۲		

ردیف	عنوان درس	تعداد واحد (۱-۳ واحد)	نوع واحد			تعداد ساعات		پیش نیاز	هم نیاز
			نظری	عملی	نظری - عملی	نظری	عملی		
۲۰.	روش‌های تحقیق در مشاوره (نظری)	۲	☒	-		۳۲			
۲۱.	آمار استنباطی و کاربرد نرم‌افزارهای آماری در مشاوره	۲	☒	-		۳۲			
۲۲.	آموزه‌های مشاوره‌ای در قرآن و حدیث	۲	☒	-		۳۲			
۲۳.	مشاوره بحران	۲			☒	۱۶	۳۲		

تذکر ۱: سرفصل هر یک از دروس فوق مطابق با سرفصل تدوین شده در دوره کارشناسی مشاوره است.

تذکر ۲: ضوابط تعیین میزان واحدهای جبرانی مطابق مفاد بند ۱-۲ شرایط و ضوابط ورود به دوره در فصل اول این برنامه درسی است.

جدول (۳) - عنوان و مشخصات کلی دروس تخصصی گرایش مشاوره مدرسه درمقطع کارشناسی ارشد

ردیف	عنوان درس	تعداد واحد (۱-۳ واحد)	نوع واحد			تعداد ساعات		پیش نیاز	هم نیاز
			نظری	عملی	نظری - عملی	نظری	عملی		
۱.	روش های پژوهش کیفی و کمی در مشاوره	۲			☒	۱۶	۳۲		
۲.	نظریه های پیشرفته مشاوره و روان درمانی	۲	☒			۳۲			
۳.	نظریه ها و روش های پیشرفته مشاوره گروهی	۲			☒	۱۶	۳۲		
۴.	انسان شناسی در اسلام	۲	☒			۳۲			
۵.	مباحث اخلاقی و قانونی در مشاوره و روان درمانی	۱	☒			۱۶			
۶.	تمرین مشاوره در آزمایشگاه	۱		☒			۳۲		
۷.	کارورزی در مشاوره مدرسه (۱)	۱		☒			۱۲۸	تمرین مشاوره در آزمایشگاه	
۸.	کارورزی در مشاوره مدرسه (۲)	۱		☒			۱۲۸	کارورزی در مشاوره مدرسه (۱)	

ردیف	عنوان درس	تعداد واحد (۳-۱) (واحد)	نوع واحد			تعداد ساعات		پیش نیاز	هم نیاز
			نظری	عملی	نظری - عملی	نظری	عملی		
۹.	جمع	۱۲				۱۱۲	۳۵۲		

جدول (۴) - عنوان و مشخصات کلی دروس تخصصی اختیاری

ردیف	عنوان درس	تعداد واحد (۳-۱) (واحد)	نوع واحد			تعداد ساعات		پیش نیاز	هم نیاز
			نظری	عملی	نظری - عملی	نظری	عملی		
۱.	آسیب شناسی و مشاوره تحصیلی در مدرسه	۲			☒	۱۶	۳۲		
۲.	مشاوره شغلی در مدرسه	۲			☒	۱۶	۳۲		
۳.	ارزیابی و سنجش در مشاوره مدرسه	۲			☒	۱۶	۳۲		

ردیف	عنوان درس	تعداد واحد (۱-۳ واحد)	نوع واحد			تعداد ساعات		پیش نیاز	هم نیاز
			نظری	عملی	نظری - عملی	نظری	عملی		
۴.	خدمات مشاورتی، هماهنگی و ارجاع در مدرسه	۲	☒			۳۲			
۵.	روشها و فنون مشاوره کودک و نوجوان	۲	☒			۱۶	۳۲		
۶.	مشاوره سلامت روان در مدرسه	۲	☒			۱۶	۳۲		
۷.	مشاوره و آموزش خانواده در مدرسه	۲	☒			۱۶	۳۲		
۸.	روان شناسی تحولی و کاربرد آن در مشاوره مدرسه	۲	☒			۳۲			
۹.	آسیب شناسی روانی کودک و نوجوان	۲	☒			۳۲			
۱۰.	تحول شغلی در گستره عمر	۲	☒			۳۲			
۱۱.	جمع					۱۹۲	۱۹۲		

دانشجو باید با نظر گروه ۱۶ واحد از دروس فوق را با تایید گروه آموزشی انتخاب نماید.

جدول (۵) - درس پایان نامه

ردیف	عنوان درس	تعداد واحد	نوع واحد			تعداد ساعات		پیش نیاز	هم نیاز
			نظری	عملی	نظری - عملی	نظری	عملی		
۱۲.	پایان نامه	۴		۴			۱۲۸		

فصل سوم

ویژگی‌های دروس

سرفصل دروس تخصصی الزامی گرایش مشاوره مدرسه درمقطع کارشناسی ارشد ناپیوسته

عنوان درس به فارسی:		روش های پژوهش کیفی و کمی در مشاوره	
عنوان درس به انگلیسی:		Qualitative and quantitative research methods in counseling	
نوع درس و واحد			
دروس پیش نیاز:		پایه ☐ نظری ☐	
دروس هم نیاز:		تخصصی ☒ عملی ☐	
تعداد واحد:		اختیاری ☐ نظری-عملی ☒	
تعداد ساعت:		رساله / پایان نامه	
		۲	
		۴۸	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☒ کارگاه ☐ موارد دیگر:

الف) هدف کلی:

- آشنایی با مفاهیم، روشها، مشابهت ها و تفاوت های پژوهش های کمی و کیفی و کاربرد آنها در پژوهشهای مشاوره

ب) مباحث یا سرفصلها:

۱. معرفی روش های کمی و کیفی و جهان بینی های فلسفی زیر بنای هر یک از این دو نوع پژوهش
۲. مشابهت ها و تفاوت های پژوهش کمی و کیفی و کاربرد هر یک از این دو نوع پژوهش در مشاوره
۳. بررسی پیشینه و کاربرد آن در پژوهش، آشنایی با سبک APA و راهبردهای نگارش
۴. تهیه پیشنهاد پژوهشی (پروپوزال)
۵. بیان مساله، هدف و سوال در پژوهش های کمی و کیفی و همچنین فرضیه پژوهش کمی
۶. ابزارهای اندازه گیری (آزمون، مقیاس درجه بندی، پرسشنامه، مشاهده، مصاحبه)
۷. انواع متغیر در پژوهش
۸. روش های نمونه گیری احتمالی و غیر احتمالی
۹. معرفی طرح های پژوهش کمی: توصیفی، همبستگی، شبه آزمایشی، آزمایشی واقعی با تاکید بر طرح های تک آزمودنی در مشاوره

۱۰. معرفی طرح های پژوهش کیفی: با تاکید بر مطالعه موردی، تحلیل محتوا و پژوهش در عمل
۱۱. کاربرد دانش و مهارتهای آموخته شده در یک پیشنهاد پژوهشی کیفی

۱۲. کاربرد دانش و مهارت‌های آموخته شده در یک پیشنهاد پژوهشی کمی

پ) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

مطالب عمده و اصلی درس در کلاس به صورت نظری مطرح می شود. مطالعه بیشتر و انجام فعالیت های مرتبط با هر مطالب تدریس شده در ساعات عملی و به صورت عملی تکمیل می شود.

ت) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

- حضور فعال در کلاس های نظری و ساعات عملی
- انجام هدف های مندرج با کار عملی در بخش هدف ها با کیفیت مطلوب و در زمان تعیین شده
- آزمون کتبی از مطالب تدریس شده

ث) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

کلاس درس مجهز به تجهیزات سمعی و بصری

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. منابع اصلی:

بورگ، م. د. گ. (آخرین سال انتشار). روش های تحقیق کمی و کیفی در علوم تربیتی و روان شناسی. ۱ ج. ترجمه اصفهانی، ن و همکاران (آخرین سال انتشار). تهران: سمت.

بورگ، م. د. گ. (آخرین سال انتشار). روش های تحقیق کمی و کیفی در علوم تربیتی و روان شناسی. ۲ ج. ترجمه اصفهانی، ن و همکاران (آخرین سال ترجمه). تهران: سمت.

شاران بی. میریام، الیزابت جی. تیسدل (آخرین سال انتشار). پژوهش کیفی راهنمای طراحی و کاربری. ترجمه، علیرضا کیامنش، مریم دانای طوش (آخرین سال ترجمه). تهران: سمت.

ابوالمعالی، خ. (آخرین سال انتشار). پژوهش کیفی از نظریه تا عمل. تهران: انتشارات علم.

آر بورک، ج. لری، ک (آخرین سال انتشار). پژوهش آموزشی رویکردهای کمی، کیفی و ترکیبی. ترجمه علیرضا کیامنش و همکاران (آخرین سال ترجمه). تهران: انتشارات نشر علم

کرس ول، ج. (آخرین سال انتشار). طرح پژوهش رویکردهای کمی، کیفی و ترکیبی. ترجمه علیرضا کیامنش دانای طوش. چاپ نهم. (آخرین سال ترجمه). انتشارات جهاد دانشگاهی واحد علامه طباطبائی.

۲. منابع برای مطالعه بیشتر:

استراس، آ. و. کوربین، ج.. (آخرین سال انتشار). اصول روش تحقیق کیفی نظریه مبنایی، رویه ها و شیوه ها. ترجمه بیوک محمدی. (آخرین سال ترجمه). انتشارات پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

اف پانچ، ک. (آخرین سال انتشار). مقدمه ای بر روش های پژوهش در آموزش و پرورش. ترجمه حسن پاشا شریفی و همکاران (آخرین سال ترجمه). انتشارات تمدن علمی.

دلاور، ع. طرح های آزمایشی در روان شناسی و علوم تربیتی. (آخرین سال انتشار). تهران: سمت

عنوان درس به فارسی:		نظریه های پیشرفته مشاوره و روان درمانی	
عنوان درس به انگلیسی:		Advanced Theories of Counseling and Psychotherapy	
نوع درس و واحد			
پایه ☐ نظری ☒		دروس پیش نیاز:	
تخصصی ☒ عملی ☐		دروس هم نیاز:	
اختیاری ☐ نظری-عملی ☐		۲	تعداد واحد:
رساله / پایان نامه		۳۲	تعداد ساعت:

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☒ کارگاه ☐ موارد دیگر:

الف) هدف کلی:

بررسی و مطالعه تطبیقی و انتقادی نظریه های رایج، جدید و پرکاربرد مشاوره و روان درمانی به منظور توسعه دانش نظری دانشجویان در زمینه مقایسه و تحلیل نظریه ها در زمینه کاربرست مراجعان ایرانی

ب) مباحث یا سرفصل ها:

۱. مفاهیم کلی مشاوره و روان درمانی و نقد آن ها
۲. شیوه های طبقه بندی نظام های مشاوره و روان درمانی معاصر
۳. بررسی و نقد نظریه های تجربه ای و هیجان مدار
۴. بررسی و نقد نظریه های سیستمی
۵. بررسی و نقد نظریه های عوامل مشترک درمان
۶. بررسی و نقد نظریه های یکپارچه نگر و التقاطی
۷. کاربرد انواع نظریه ها در پرتو سه دوره کلاسیک، مدرن و پسا مدرن
۸. بررسی چالش ها و مناقشات معاصر در نظام های روان درمانی معاصر
۹. بررسی مولفه ها، ساختار و فرایند تدوین نظریه مشاوره و روان درمانی بر اساس فرهنگ بومی ایران
۱۰. مشاوره چندفرهنگی
۱۱. مشاوره و روان درمانی مثبت نگر و یکپارچه نگر
۱۲. مشاوره و روان درمانی اسلامی
۱۳. نقد و ارزیابی نظریه های مشاوره از منظر اسلامی

پ) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

تدریس نظری استاد در کلاس و بحث و بررسی گروهی مسئله مطرح شده و پاسخ به سوالات دانشجویان.

ت) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

آزمون نظری میان ترم و پایان ترم، گزارش مطالعه و پژوهش‌های فردی

ث) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

کلاس درس همراه با تجهیزات سمعی و بصری

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. منابع اصلی

جان‌بزرگی، م.، و غروی، س. م. (آخرین سال انتشار). نظریه‌های نوین درمانگری و مشاوره اصول، فنون و مطابقت‌های

فرهنگی. تهران: سمت

شفیع آبادی، ع. ناصری، غ. نظریه‌های مشاوره و روان درمانی. (آخرین سال انتشار). تهران: مرکز نشر دانشگاهی

کری، جerald (آخرین سال انتشار). نظریه و کاربرست مشاوره و روان درمانی. ترجمه ی یحیی سیدمحمدی (آخرین

سال انتشار). تهران: انتشارات ارسباران.

۲. منابع برای مطالعه بیشتر:

پروچاسکا، ج؛ نورکراس، ج. (آخرین سال انتشار). نظریه های روان درمانی (نظام های روان درمانی): تحلیل میان

نظری. ترجمه ، یحیی سید محمدی. تهران: نشر روان.

هاوارد، الکس. (آخرین سال انتشار). فلسفه برای مشاوره و روان‌درمانی: از فیثاغورث تا پست‌مدرنیسم. ترجمه

اسمعیلی، م. کیانی‌نژاد، ع. تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاه‌ها (سمت).

عنوان درس به فارسی:		نظریه ها و روش های پیشرفته مشاوره گروهی	
عنوان درس به انگلیسی:		Advanced theories and methods of group counseling	
دروس پیش نیاز:		پایه ☐ نظری ☐	
دروس هم نیاز:		تخصصی ☒ عملی ☐	
تعداد واحد:		۲	اختیاری ☐ نظری-عملی ☒
تعداد ساعت:		۴۸	رساله / پایان نامه

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐
 کارگاه ☒ موارد دیگر:

الف) هدف کلی:

- توسعه دانش و مهارت دانشجویان در زمینه انواع نظریه های مشاوره گروهی و کاربرد آنها در ایران، آشنایی با مهارت های رهبری گروه و کار با گروه های خاص

ب) مباحث یا سرفصل ها:

۱. ماهیت مشاوره گروهی
۲. تاریخچه مشاوره گروهی
۳. کاربرد مشاوره گروهی
۴. فنون مشاوره گروهی
۵. نحوه تشکیل و تداوم گروه
۶. افزایش مهارت برای ایجاد ساختار در گروه های مشاوره ای
۷. مهارت های اساسی رهبری در گروه های درمانی
۸. چگونگی کار با موقعیت های مشکل زا در گروه
۹. افزایش مهارت برای کار با مشکلات خاص انتقال در گروه
۱۰. مشاوره گروهی با کودکان
۱۱. مشاوره گروهی با نوجوانان در مدرسه
۱۱. مشاوره گروهی بابچه های طلاق
۱۲. مشاوره گروهی بابچه های دارای سوگ
۱۳. مشاوره گروهی در سازمانها

۱۴. مشاوره گروهی بزهکاران

۱۵. مشاوره گروهی معتادان

۱۶. قواعد اخلاقی در مشاوره گروهی

۱۷. نظریه های مشاوره گروهی (روان تحلیلی □ سایکودرام □ مراجع محوری □ گشتالت درمانی ،تحلیل

رفتار متقابل، واقعیت درمانی ،شناختی - رفتاری)

تذکر مهم: موضوعات و مطالب مورد بحث متناسب با هر گرایش ارشد مشاوره تدریس شود.

پ) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

تشکیل گروه توسط استاد و مشاهده آن توسط استاد، تحلیل کارگروهی دانشجویان توسط استاد، برگزاری کارگاه تدوین بسته های مشاوره گروهی

ت) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

آزمون عملی گزارش مشاوره های انجام شده به صورت فیلم و صوت توسط دانشجو و آزمون پایان ترم از منابع معرفی شده .

ث) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

آینه یکطرفه یا دوربین مدار بسته، یک نفر دستیار استاد، دارای مدرک کارشناسی ارشد یا دانشجوی دکترا

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. منابع اصلی:

جکوبس، ا.، ماسن، ر.، ال.، و هارویل، ر.، ال. (آخرین سال انتشار). مشاوره گروهی: راهبردها و فنون. ویرایش پنجم.

ترجمه خ. احمدی، و ف. حسینی (آخرین سال ترجمه). تهران: سمت.

کوری ج. (آخرین سال انتشار). نظریه و کاربردهای مشاوره گروهی. ترجمه، زهراکار، ک. (آخرین سال ترجمه). تهران ویرایش

نوابی نژاد، ش. (آخرین سال انتشار). نظریه های مشاوره و روان درمانی گروهی. تهران: سمت.

۲. منابع برای مطالعه بیشتر:

شفیع آبادی، ع. (آخرین سال انتشار). پویایی گروه و مشاوره گروهی. تهران: انتشارات آگاه
کوری، ج. (آخرین سال انتشار). رواندرمانی گروهی (ترجمه ف. بهاری). (آخرین سال ترجمه). تهران: انتشارات
روان.

عنوان درس به فارسی: انسان شناسی در اسلام			
عنوان درس به انگلیسی: Anthropology in Islam		نوع درس و واحد	
دروس پیش نیاز:		پایه ☐	نظری ☒
دروس هم نیاز:		تخصصی ☒	عملی ☐
تعداد واحد:		۲	اختیاری ☐ نظری-عملی ☐
تعداد ساعت:		۳۲	رساله / پایان نامه

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☒ کارگاه ☐ موارد دیگر:

الف) هدف کلی:

- رشد دانش و آگاهی دانشجویان نسبت به ماهیت انسان از دیدگاه اسلام و دانشمندان مسلمان، ماهیت انسان سالم و بیمار روحی و نحوه پیشگیری و درمان آن.

ب) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. ماهیت انسان از دیدگاه قرآن احادیث و دانشمندان اسلامی در زمینه های:

- خلقت انسان
- فلسفه وجود انسان
- هدف خلقت انسان
- ماهیت زندگی آدمی
- رشد و تکامل آدمی
- جبر و اختیار
- انسان سالم و انسان بیمار
- رشد آسیب های رفتاری و روحی و آموزه ها و دستورات پیشگیری کننده از اختلالات رفتاری.

پ) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

تدریس نظری استاد در کلاس و بحث گروهی

ت) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

آزمون نظری: میان ترم و پایان ترم گزارش مطالعه و پژوهش فردی

ث) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

کلاس درس همراه با تجهیزات سمعی و بصری

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. منابع اصلی:

عبودیت، ع. (آخرین سال انتشار). درآمدی به نظام حکمت صدرایی: جلد سوم: انسان‌شناسی. تهران: سمت.

مطهری، مرتضی. انسان و سرنوشت. (آخرین سال انتشار) قم: انتشارات صدرا.

مطهری، مرتضی. انسان و ایمان. (آخرین سال انتشار) قم: انتشارات صدرا.

مطهری، مرتضی. انسان در قرآن. (آخرین سال انتشار) قم: انتشارات صدرا.

عنوان درس به فارسی:		مباحث اخلاقی و قانونی در مشاوره و روان درمانی	
عنوان درس به انگلیسی:		Ethical and legal issues in counseling and psychotherapy	
نوع درس و واحد			
پایه ☐ نظری ☒		دروس پیش نیاز:	
تخصصی ☒ عملی ☐		دروس هم نیاز:	
اختیاری ☐ نظری-عملی ☐		۱	تعداد واحد:
رساله / پایان نامه		۱۶	تعداد ساعت:

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☒ کارگاه ☐ موارد دیگر:

الف) هدف کلی:

- آشنایی با کاربرد اخلاق حرفه ای و قانونی و نظام نامه اخلاقی در مشاوره های فردی، گروهی و کلیه حوزه های تخصصی مشاوره. شامل: حوزه های مشاوره مدرسه، مدرسه، شغلی، سالمندی، اعتیاد، دانشجویی، سلامت روان، نوجوانی و کودک و نوجوان.

ب) مباحث یا سرفصل ها:

۱. تاریخچه و ضرورت اخلاق حرفه ای و قانونی در مشاوره
۲. نقش نظام نامه های اخلاقی در مشاوره فردی، گروهی و خانوادگی
۳. فواید، محدودیت ها و مقایسه نظام نامه های اخلاقی مشاوره
۴. کاربرد اصول اخلاقی و قانونی مشاوره در زمینه های مختلف
۵. محدودیت ها و الزامات قانونی در مشاوره
۶. چگونگی و مراحل تصمیم گیری اخلاقی در مشاوره فردی، گروهی و سایر حوزه های تخصصی مشاوره (خانواده، شغلی، مدرسه، توانبخشی، اعتیاد، دانشجویی، سالمندی، سلامت روان، کودک و نوجوان)
۷. محدودیت های رابطه دوگانه و چندگانه در انواع مشاوره ها
۸. ارزش ها، صلاحیت، مسئولیت و آموزش مشاور
۹. شباهت ها و تفاوت های مسائل اخلاقی و قانونی
۱۰. رضایت آگاهانه و نقش قراردادها در رعایت حقوق مراجع
۱۱. رازداری و محدودیت های آن در مشاوره با کودکان، نوجوانان، بیماران و مشاوره های گروهی و خانوادگی
۱۲. اهمیت اهداف نظارت مشاوره ای و الگوهای رایج نظارت در زمینه های مختلف.

پ) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

تدریس نظری استاد در کلاس و طرح چالش های واقعی مشاوره ای و تصمیم گیری با توجه به ضوابط و استانداردهای اخلاقی و نظام نامه ها.

ت) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

آزمون نظری با تاکید بر موارد و چالش های واقعی مشاوره ای و گزارش مطالعه و پژوهش فردی.

ث) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

کلاس درس مجهز به تجهیزات سمعی و بصری

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

منابع اصلی:

احمدی، خ. (آخرین سال انتشار). اخلاق حرفه ای در مشاوره و روان درمانی. تهران . دانه.

حسینیان، س . (آخرین سال انتشار). اخلاق در مشاوره و روان شناسی. انتشارات کمال تربیت.

حسینیان، س. زمان شعار، ا. (آخرین سال انتشار). اخلاق حرفه ای در خانواده درمانی(اصول استانداردها و کاربرد). انتشارات کمال تربیت.

منابع برای مطالعه بیشتر:

مورفی، م. جی ه . (آخرین سال انتشار). اخلاق حرفه ای در درمان زوج و خانواده. ترجمه، حسینیان، س. آرین فر، س . طاهری، آ. (آخرین سال ترجمه). چاپ اول. انتشار کمال تربیت.

Remely.jr, Theodor ;Herilihy, Barbara.(2019). Ethical, legal, and professional issues in counseling.6Th ed. Pearson.

Herilihy, Barbara; Corey, Gerald.(2020). ACA Ethical standards.Case book.7Th ed. ACA.

Corey, Gerald; Corey, marianne Schneider; Corey, Cindy. (2018). Issues and ethics in helping professions.10th ed. Cengage Learning.

عنوان درس به فارسی:		تمرین مشاوره در آزمایشگاه	
عنوان درس به انگلیسی:		Practice counseling in the laboratory	نوع درس و واحد
دروس پیش نیاز:			پایه ☐ نظری ☐
دروس هم نیاز:			تخصصی ☒ عملی ☒
تعداد واحد:		۱	اختیاری ☐ نظری-عملی ☐
تعداد ساعت:		۳۲	رساله / پایان نامه

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐
کارگاه ☒ موارد دیگر: اطاق مشاوره

الف) هدف کلی:

- توسعه مهارت‌های عملی و فنون مشاوره و تمرین عملی آن در کلاس یا اطاق مشاوره.

ب) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. تمرین فنون مصاحبه مشاوره‌ای شامل (شروع، تداوم، کشف و حل مشکل) در کلاس یا اطاق مشاوره، شبیه سازی جلسات مشاوره ای در مرکز مشاوره و تمرین فنون با حضور استاد درس.

۲. در این درس ۱۶ جلسه کارگاهی برگزار می‌شود و جزئیات جلسات به شرح زیر است:

بخش اول-تمرین فنون مصاحبه مشاوره ای در کلاس شامل:

- مهارت‌های شروع به برقراری ارتباط، مهارت‌های ارزیابی و تشخیص
- فرمول بندی و جمع بندی مشکل
- مهارت‌های انعکاس احساس و محتوا
- مهارت های قاب گیری و تعبیر و تفسیر، مهارت‌های تدوین، راهکارهای درمانی و حل مسئله
- مهارت‌های اقدام تسهیلی و کاهش مقاومت

بخش دوم- تمرین فنون مشاوره براساس نظریه ها:

- رفتاری شناختی
- وجودگرایی

- مراجع محوری
- گشتالت درمانی
- پست مدرن
- تحلیل روابط متقابل
- نظریه انتخاب

۳. فنون مصاحبه و مشاوره از طریق شبیه سازی جلسات مشاوره با حضور استاد توسط دانشجو تمرین می شود. هر دانشجو موظف است حداقل بایک مورد فنون مختلف مصاحبه را تمرین کرده و گزارش آنرا به استاد ارائه دهد. علاوه بر این دانشجو یک جلسه مشاوره را براساس فنون یک نظریه به طور کامل انجام داده و گزارش آنرا به صورت فیلم و گزارش کتبی به استاد درس ارائه می دهد.

پ) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

انجام مشاوره توسط استاد و مشاهده توسط دانشجویان.

ت) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

آزمون عملی، گزارش مشاوره های انجام شده به صورت فیلم و صوت توسط دانشجو.

ث) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

آینه یکطرفه یا دوربین مدار بسته.

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. منابع اصلی

شفیع آبادی، ع. (آخرین سال انتشار). روش ها و فنون مشاوره. تهران: انتشارات رشد.

دیوید آر، ای. (آخرین سال انتشار). مصاحبه موثره روش گام به گام. ترجمه، میرجعفری، الف. گودرزی، م. (آخرین سال ترجمه). تهران: انتشارات سمت.

منابع برای مطالعه بیشتر

تامسون، ر. (آخرین سال انتشار). نظریه هاوفنون مشاوره. ترجمه م. اسماعیلی. (آخرین سال ترجمه). تهران : انتشارات علمی و فرهنگی.

Corey, M., & Corey, G.(2015) Becoming a helper. Cengage Learning.

عنوان درس به فارسی:		کارورزی در مشاوره مدرسه (۱)	
عنوان درس به انگلیسی:	Internship in school counseling(1)	نوع درس و واحد	
دروس پیش نیاز:	تمرین مشاوره در آزمایشگاه	☐ پایه	☐ نظری
دروس هم نیاز:		☒ تخصصی	☒ عملی
تعداد واحد:	۱	☐ اختیاری	☐ نظری-عملی
تعداد ساعت:	۱۲۸	رساله / پایان نامه	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐
 کارگاه ☒ موارد دیگر: مدارس و مراکز خدمات مشاوره مورد تایید گروه تخصصی.

الف) هدف کلی:

دانشجو بتواند آموخته های قبلی را تبدیل به مهارت در عرصه فعالیت عملی نماید.

ب) مباحث یا سرفصل ها:

۱. با وظایف مشاوران در مدرسه آشنا شوند (مشورت دهی به اولیای مدرسه، مشاوره، ارجاع و....)

۲. ارکان مدرسه را بشناسند و نحوه پیگیری یک موضوع تربیتی را بدانند.

۳. با فضای مدرسه آشنا شوند.

۴. از یک مرکز مشاوره دانش آموزی و از اولیای فعال گزارش تهیه کنند.

۵. کتب و منابع کاربردی مشاوره مدرسه را جستجو کنند.

۶. نیازسنجی از دانش آموزان راجع به موضوعات مورد نیاز آنها را انجام دهند.

۷. یک جلسه مشاوره آنلاین داشته باشند.

۸. روز کاری مشاوره را گزارش کنند.

پ) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

انجام فعالیت های کارورزی بر اساس شیوه نامه پیوست کارورزی دوره کارشناسی ارشد مشاوره مدرسه

ت) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

۱. بررسی فعالیت های اجرا شده توسط دانشجو و ارائه نتیجه گزارشات به استاد درس،

۲. حضور منظم و به موقع دانشجو طبق برنامه اعلام شده در محل کارورزی،

۳. حضور فعال دانشجو در کلاس های توجیهی و آموزشی ضمن نیمسال

ث) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

هماهنگی، جایابی مراکز هدف جهت انجام فعالیت های کارورزی و کلاس درس همراه با تجهیزات سمعی و بصری

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

منابع اصلی:

تمامی منابع مورد نیاز قبل

شیوه نامه کارورزی در دوره کارشناسی ارشد مشاوره

عنوان درس به فارسی:		کارورزی در مشاوره مدرسه (۲)	
عنوان درس به انگلیسی:		Internship in school counseling(2)	نوع درس و واحد
دروس پیش نیاز:		کارورزی در مشاوره مدرسه (۱)	پایه ☐ نظری ☐
دروس هم نیاز:			تخصصی ☒ عملی ☒
تعداد واحد:		۱	اختیاری ☐ نظری-عملی ☐
تعداد ساعت:		۱۲۸	رساله / پایان نامه

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐
 کارگاه ☒ موارد دیگر: مدارس و مراکز خدمات مشاوره مورد تایید گروه تخصصی.

الف) هدف کلی:

۱. دانشجو بتواند مشاوره های فردی، گروهی، خانوادگی را با مورد واقعی اجرا نماید.
۲. دانشجو بتواند جلسات مشورتی و جلسات سخنرانی و برگزاری سمینار مرتبط با حوزه مشاوره در مدرسه را طراحی و رهبری نماید.

ب) مباحث یا سرفصل ها:

۱. یک دوره مشاوره گروهی طراحی، پروتکل نویسی و اجرا و گزارش شود.
۲. یک مراجع دانش آموز مصاحبه، مشاوره شده و گزارش شود.
۳. یک سخنرانی را با اولیا و مربیان تجربه کنند و گزارش کنند.
۴. در جلسه مشورتی دهی به معلمین شرکت کنند و پیشنهاد ارائه دهند.
۵. یک سمینار بهداشت روانی حضوری یا آنلاین ترتیب دهند.
۶. یک جلسه مشاوره آنلاین الگوسازی شود.

۷. شیوه پرونده نویسی و ثبت تکالیف آموزش داده شود.

۸. دانشجویان گزارشی از مراجعه به یک مشاور را بیاورند.

۹. ابزارهای سنجش اشاره شود.

۱۰. فرم های لازم تهیه شود.

۱۱. اصول برقراری ارتباط اجرا شود.

۱۲. مشاهده یک جلسه مصاحبه مشاوره ای، یک جلسه مشاوره خانواده، یک جلسه مشاوره گروهی و سپس دانشجویان آنها را نقد و مشابه سازی کنند.

۱۳. تمرین فنون مشاوره در آزمایشگاه.

۱۴. ایفای نقش با مشارکت فعال استاد و مشاهده دانشجویان.

۱۵. مهارت های عمومی مشاوره را یاد بگیرند.

۱۶. داشتن آزمایشگاه یا اطاق مشاوره (مجهز به دوربین مدار بسته و یا آینه یک طرفه)

پ) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

انجام فعالیت های کارورزی بر اساس شیوه نامه پیوست کارورزی دوره کارشناسی ارشد مشاوره

ت) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

۱. بررسی فعالیت های اجرا شده توسط دانشجو و ارائه نتیجه گزارشات به استاد درس،

۲. حضور منظم و به موقع دانشجو طبق برنامه اعلام شده در محل کارورزی،

۳. حضور فعال دانشجو در کلاس های توجیهی و آموزشی ضمن نیمسال.

ث) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

هماهنگی، جایابی مراکز هدف جهت انجام فعالیت های کارورزی و کلاس درس همراه با تجهیزات سمعی و بصری

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

منابع اصلی:

تمامی منابع مورد نیاز قبل

شیوه نامه کارورزی در دوره کارشناسی ارشد مشاوره

پایان نامه در مشاوره مدرسه		عنوان درس به فارسی:	
نوع درس و واحد		Thesis in school Counseling	
پایه ☐ نظری ☐		عنوان درس به انگلیسی:	
تخصصی ☐ عملی ☐		دروس پیش نیاز:	
اختیاری ☐ نظری-عملی ☐		دروس هم نیاز:	
رساله / پایان نامه ☒		۴	تعداد واحد:
		۱۲۸	تعداد ساعت:

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☒ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐
کارگاه ☐ موارد دیگر:

الف) هدف کلی:

- انجام یک پروژه تحقیقاتی به منظور یادگیری عملی پژوهش و توسعه علم مشاوره مدرسه در ایران
- افزایش مهارت عملی دانشجو در زمینه انتخاب موضوع، تدوین پیشنهاد، انجام و گزارش یک طرح پژوهشی

ب) مباحث یا سرفصل‌ها:

دانشجو با کمک و راهنمایی استاد راهنما و مشاور موضوعی را همراه با پیشنهاد پژوهش به گروه تحویل می‌دهد و پس از تصویب در گروه و تأیید تحصیلات تکمیلی دانشگاه پروژه را در زمان مقرر اجرا و از نتایج دفاع می‌کند.

پ) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

تعیین موضوع با همراهی دانشجو و راهنمایی وی برای اجرا، نگارش و دفاع از پایان نامه

ت) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

ارائه گزارش پروژه در جلسه دفاع از پایان نامه

ث) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

کلاس درس، دفتر استاد، هماهنگی سازمانی

سرفصل دروس تخصصی اختیاری گرایش مشاوره مدرسه

عنوان درس به فارسی:		آسیب شناسی و مشاوره تحصیلی در مدرسه	
عنوان درس به انگلیسی:		Pathology and educational counseling in School	
نوع درس و واحد			
پایه ☐ نظری ☐		دروس پیش نیاز:	
تخصصی ☐ عملی ☐		دروس هم نیاز:	
اختیاری ☒ نظری-عملی ☒		۲	تعداد واحد:
رساله / پایان نامه		۴۸	تعداد ساعت:

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☒ کارگاه ☒ موارد دیگر:

الف) هدف کلی:

- دانشجو با آسیب های تحصیلی دوران کودکی و نوجوانی آشنا شود، شیوه های سنجش و ارزیابی آسیب هارا یاد بگیرد، شیوه های راهنمایی و مشاوره در خصوص آسیب هارا بداند.

ب) مباحث یا سرفصل ها:

۱. کلیات راهنمایی و مشاوره تحصیلی (تاریخچه و زیربنای نظری)
۲. سنجش آسیب های تحصیلی و تربیتی (سوابق تحصیلی، وضعیت روان شناختی، وضعیت بافت خانواده و اجتماعی و...)
۳. مشاوره و آسیب های تحصیلی
۴. نداشتن اهداف تحصیلی
۵. نداشتن برنامه تحصیلی

۶. ناامیدی تحصیلی (ناتوانی در تصمیم گیری و انتخاب)

۷. فرسودگی تحصیلی

۸. مهارت‌های زندگی تحصیلی

۹. عادات مطالعه

۱۰. مشکلات فراشناختی مربوط به تحصیل

۱۱. خودکارآمدی تحصیلی

۱۲. اضطراب امتحان

۱۳. هراس از مدرسه

۱۴. سازگاری با مدرسه

۱۵. اهمال کاری تحصیلی

۱۶. استفاده نامناسب از فضای مجازی

۱۷. معرفی ابزارهای سنجش و ارزیابی تحصیلی

۱۸. آمادگی برای گذار از دوره ای به دوره بالا تر تحصیلی

۱۹. مشاوره با دانش آموزان دچار مشکلات خاص (فرزندان طلاق، فرزندان سوگ، فرزند خوانده ها، فرزند خانواده های معتاد، کودکان و نوجوانان کار، افسردگی و خودکشی)

۲۰. مشاوره با دانش آموزان و والدین افراد استثنایی (ناتوانی های یادگیری)

۲۱. تعارض های دانش آموزان با دیگران و خشونت و دعوا و نافرمانی، دروغ‌گویی و بدخلقی با خودشان (خودپنداره منفی، کمال گرایی و...)

پ) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

تدریس نظری استاد در کلاس و بحث گروهی.

ت) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

آزمون نظری میان ترم و پایان ترم، گزارش مطالعه و پژوهش فردی

ث) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

کلاس درس همراه با تجهیزات سمعی و بصری

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

منابع اصلی:

صادقی، ا. (آخرین سال انتشار). آسیب شناسی و مشاوره تحصیلی. اصفهان: انتشارات دانشگاه اصفهان.

دیویس، ت. (آخرین سال انتشار). مشاوره مدرسه. ترجمه زهرا کار، ک. (آخرین سال انتشار). تهران: ویرایش.

اتکینسون، م. (آخرین سال انتشار). بهداشت روانی در مدارس. ترجمه رهنما، ا. و فریدی، م. ر. (آخرین سال انتشار). تهران: آبیژ.

منابع برای مطالعه بیشتر:

بارویک، ن. (آخرین سال انتشار). مشاوره بالینی در مدرسه. ترجمه اسمخانی، م. ر. (آخرین سال انتشار). تهران: دانژه.

.

عنوان درس به فارسی: مشاوره شغلی در مدرسه			
عنوان درس به انگلیسی: Career counseling in school		نوع درس و واحد	
دروس پیش نیاز:		پایه ☐	نظری ☐
دروس هم نیاز:		تخصصی ☐	عملی ☐
تعداد واحد:		اختیاری ☒	نظری-عملی ☒
تعداد ساعت:		رساله / پایان نامه	
		۲	۴۸

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☒ کارگاه ☐ موارد دیگر:

الف) هدف کلی:

- توسعه دانش و مهارت دانشجویان در زمینه حیطه ها، اهداف، فرایند و فنون مشاوره شغلی و کاربرد آن در مدرسه

ب) مباحث یا سرفصل ها:

۱. تعاریف و ضرورت راهنمایی و مشاوره شغلی.
۲. تاریخچه راهنمایی و مشاوره شغلی در ایران و جهان.
۳. طبقه بندی مشاغل
۴. ضرورت راهنمایی و مشاوره شغلی در فرهنگ ایرانی - اسلامی.
۵. اصول راهنمایی و مشاوره شغلی
۶. اهداف راهنمایی و مشاوره شغلی
۷. روش ها و شیوه های راهنمایی و مشاوره شغلی (فردی - گروهی)
۸. مراحل انجام مشاوره شغلی (انتخاب، تصمیم گیری و طرح ریزی شغلی)
۹. نظریه های مشاوره شغلی شامل نظریه های رشدی، شناختی، تطبیقی، شخص در محیط، پست مدرن
۱۰. ابعاد رشدی و تحولی دانش آموزان و ارتباط آن با رشد شغلی
۱۱. رشد و تحول شغلی در دوره ابتدایی
۱۲. رشد و تحول شغلی در دوره متوسطه اول
۱۳. رشد و تحول شغلی در دوره متوسطه دوم
۱۴. طرح ریزی شغلی دانش آموزان
۱۵. سنجش و ارزیابی رغبت های شغلی و استعداد های دانش آموزان

پ) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

تدریس نظری استاد در کلاس و بحث گروهی.

ت) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

آزمون نظری میان‌ترم و پایان‌ترم، گزارش مطالعه و پژوهش فردی همراه با ارائه گزارش انجام یک مورد مصاحبه و طرح ریزی مشاوره شغلی در کلاس

ث) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

کلاس درس همراه با تجهیزات سمعی و بصری، شرکت در سمینارهای مرتبط با مشاوره شغلی

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

منابع اصلی:

شفیع‌آبادی، ع. (آخرین سال انتشار). راهنمایی و مشاوره شغلی و نظریه‌های انتخاب شغل (با تجدید نظر کلی و اضافات). تهران: رشد.

زونکر، و. (آخرین سال انتشار). حرفه، کار و سلامت روان (تلفیق مشاوره حرفه‌ای با مشاوره شخصی). ترجمه م. زارع بهرام‌آبادی و همکاران (آخرین سال انتشار). تهران: رشد فرهنگ.

ناتان، ر.، وهیل، ل. (آخرین سال انتشار). مشاوره شغلی. ترجمه ک. زهراکار، ا. ابراهیمی، و م. نیک‌رو (آخرین سال انتشار). تهران: رشد.

لیپتک، ج. ج. (آخرین سال انتشار). طرح‌ریزی درمان در مشاوره حرفه‌ای. ترجمه م. زارع بهرام‌آبادی، و ع. شفیع-آبادی (آخرین سال انتشار). تهران: سمت.

منابع برای مطالعه بیشتر:

زونکر، و. جی. (آخرین سال انتشار). مشاوره شغلی: رویکرد کل‌نگر. ترجمه ع. م. نظری، ف. محسن‌زاده، و ع. بوستانی-پور (آخرین سال انتشار). تهران: سمت.

صالحی عمران، ا. (آخرین سال انتشار). جامعه، کار و مشاغل: مروری بر مهارت‌های اشتغال‌زا در بازار کار. تهران: سمت.

Sharf, R. S. (2021). Applying career development theory to counseling. 6nd ed. Pacific Grave: Brooks.

عنوان درس به فارسی:		ارزیابی و سنجش در مشاوره مدرسه	
عنوان درس به انگلیسی:		Assessment and appraisal in school counseling	نوع درس و واحد
دروس پیش نیاز:			پایه ☐ نظری ☐
دروس هم نیاز:			تخصصی ☐ عملی ☐
تعداد واحد:	۲		اختیاری ☒ نظری-عملی ☒
تعداد ساعت:	۴۸		رساله / پایان نامه

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☒ کارگاه ☒ موارد دیگر:

الف) هدف کلی:

۱. توسعه دانش و مهارت دانشجویان در زمینه سنجش، ارزیابی و تشخیص ویژگی ها و حالت های شناختی، هیجانی، اجتماعی و رفتاری دانش آموزان که در پیشرفت و تعالی دانش آموزان در سه حوزه تحصیلی، شغلی و هیجانی- اجتماعی تاثیرگذار است
۲. آشنا سازی عملی دانشجویان با مصاحبه تشخیصی، انواع آزمون های روانی و ارزیابی توانایی ها، رغبت ها، شخصیت و مشکلات رفتاری آنان.

ب) مباحث یا سرفصل ها:

۱. تعریف سنجش، ارزیابی، اندازه گیری
۲. اهداف سنجش در مشاوره مدرسه
۳. شیوه های مختلف سنجش شامل مشاهده، مصاحبه، شرح حال، آزمون های روانی، چک لیست ها و پرسشنامه ها
۴. تشخیص روان شناختی در مشاوره مدرسه
۵. سنجش کمی متغیر ها
۶. سنجش کیفی متغیر ها
۷. صلاحیتهای لازم برای سنجش در مشاوره مدرسه
۸. مدیریت سنجش در مدرسه
۹. ویژگی های یک آزمون خوب
۱۰. کاربرد انواع آزمون های روان شناختی در مشاوره مدرسه شامل: MBTI, MCMI, SCL90, NEO, MMPI
۱۱. آزمون های تشخیصی- شخصیتی

۱۲. آزمونهای هوشی و کسلر، استنفورد بینه، مکعبهای رنگی، کتل، ماتریسهای پیش رونده ریون

۱۳. رغبت سنجهای هالند و استرانگ

۱۴. سنجش اضطراب جدایی و سایر اختلالات روان شناختی در دانش آموزان

پ) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

تدریس نظری استاد در کلاس، بحث گروهی و اجرای عملی آزمونهای منتخب.

ت) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

آزمون نظری میان ترم و پایان ترم، گزارش مطالعه و انجام مشاهده، مصاحبه و اجرای آزمونهای تدریس شده در کلاس

ث) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

کلاس درس همراه با تجهیزات سمعی و بصری، حضور در مراکز مشاوره یا اطلاقیهای مشاوره در مدرسه و انجام فعالیتهای عملی مرتبط با درس

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

منابع اصلی:

مارنات، گ. گ. (آخرین سال انتشار). راهنمای سنجش روانی. ترجمه حسن پاشا شریفی و محمد رضا. نیکخو، تهران: انتشارات سخن

وکسلر، د. (آخرین سال انتشار). راهنمای اجرا و نمره گذاری مقیاس هوشی و کسلر کودکان چهار. ترجمه، انطباق و هنجاریابی. محمد رضا عابدی، احمد صادقی، و. محمدریبی اصفهان: نشر نوشته.

وکسلر، د. (آخرین سال انتشار). راهنمای اجرا و نمره گذاری مقیاس و کسلر پیش دبستانی کودکان سه. ترجمه، انطباق و هنجاریابی. احمد عابدی، قلمزن و شیما هیرید. تهران: انتشارات آزمون یار پویا

تایگر، پ. و تایگر، ب. ب. (آخرین سال انتشار). شغل مناسبتها: کاریکهای برای آن ساخته شده اید انجام دهید. ترجمه مهدی قراچه داغیو حسین رحیم منفر. تهران: نقش ونگار

حق شناس، ل؛ عابدی، م؛ و باغبان، ایران. (آخرین سال انتشار). راهنمایی نمره گذاری پرسشنامه رغبت استرانگ. چاپ اول، اصفهان: نشر نوشته

بکر، ا.، ب. و جرلر، ا.آ. (آخرین سال انتشار). مشاوره مدرسه در قرن ۲۱. ترجمه ایران باغبان، محمد ربیعی، احمد صادقی، محمد رضا عابدی، رحمت اله محمدی، زهرا یوسفی. تهران: انتشارات تایماز.

رحمانی، ج.، عابدی، م.ر. (آخرین سال انتشار). هنجاریابی آزمون ریون رنگی کودکان، فصلنامه آموزه، شماره ۲۳.

عابدین، علی رضا و فاتحی، مریم (آخرین سال انتشار) تیپ نمای مایرز بریگز فرم (M). موسسه افق های نوین تحول. کامکاری؛ ک.، افروز؛ غ.، دواپی؛ م.، شکرزاده، ش. (آخرین سال انتشار). راهنمای کاربردی نسخه نوین هوش‌آزمای تهران - بینه، انتشارات دانشگاه تهران - استانفورد

لیپتک، ج.ج. (آخرین سال انتشار). طرح ریزی درمان در مشاوره حرفه ای. ترجمه مهدی زارع بهرام آبادی، عبدالله شفیع آبادی. تهران: سمت

منابع برای مطالعه بیشتر:

Cohen, R. Y. & Swerdlik, M. E. & Stuman, E. D. (2013). Psychological testing and assessment (5th ed), Boston, MH: MCGraw-Hill

Coleman, H. L. K., Yeh, C. (2011). Handbook of school counselling. New York: Routledge.

عنوان درس به فارسی:		خدمات مشاورتی، هماهنگی و ارجاع در مدرسه	
عنوان درس به انگلیسی:		Consultation, coordination and referral services in school	
نوع درس و واحد			
دروس پیش نیاز:		☐ پایه ☒ نظری	
دروس هم نیاز:		☐ تخصصی ☐ عملی	
تعداد واحد:		۲	☒ اختیاری ☐ نظری-عملی
تعداد ساعت:		۳۲	رساله / پایان نامه

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐
 کارگاه ☐ موارد دیگر:

الف) هدف کلی:

۱. آشنایی دانشجویان با خدمات مشاورتی، الگوهای مشاورتی، فنون و روش های مشاورتگری
۲. افزایش مهارتهای نظری و عملی آرایه خدمات مشاورتی، هماهنگی و ارجاع توسط مشاوران به اولیاء مدرسه، دانش آموزان و والدین

ب) مباحث یا سرفصل ها:

۱. تعریف خدمات مشاورتی و تفاوت آن با سایر خدمات یاورانه (روان درمانی ، مشاوره ، راهنمایی، کوچینگ، منتورینگ و مددکاری اجتماعی)
۲. اهداف خدمات مشاورتی
۳. خدمات مشاورتی مشاور به معلمین
۴. خدمات مشاورتی مشاوره به مدیران مدرسه
۵. خدمات مشاورتی مشاور به مربیان پرورشی
۶. خدمات مشاورتی مشاور در زمینه امور انضباطی
۷. خدمات مشاورتی مشاور به برنامه ریزان آموزشی و درسی
۸. خدمات مشاورتی مشاور به والدین یا سرپرستان دانش آموز
۹. خدمات مشاورتی مشاور به انجمن اولیاء و مربیان و تحکیم روابط مدرسه و خانواده

۱۰. خدمات مشاورتی مشاور به گروه های دانش آموزی
۱۱. مشاوره همتایان و خدمات مشاورتی به همیار مشاوران
۱۲. تعریف و انواع مشورت (مشورت سه جناحی و مشورت فرایندی) (مشورت پیشگیرانه، مشورت درمانی و مشورت بحرانی)
۱۳. ضرورت مشورت
۱۴. رابطه ی مشاورتی
۱۵. الگوهای مشاورتی (مشورت تجویزی، مشورت میانجیگرانه، مشورت تدارکی و مشورت همکارانه)
۱۶. فنون و مهارت های مشورتگری
۱۷. مقایسه ی مشورت با مشاوره
۱۸. روش های مشورتگری (مشورتگری آدلری، مشورتگری رفتاری، مشورتگری بهداشت روانی)
۱۹. همکاری روانشناختی در مدرسه
۲۰. مشورت با والدین، مشورت با معلمان، مشورت با مدیر و سایر کارکنان مدرسه
۲۱. منابع تخصصی در حرفه های یاورانه ی روانشناختی و ارجاع

پ) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

تدریس نظری استاد در کلاس و بحث گروهی

ت) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

آزمون نظری میان ترم و پایان ترم، گزارش مطالعه و پژوهش فردی

ث) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

کلاس درس همراه با تجهیزات سمعی و بصری

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

منابع اصلی:

دینکمایر و کارلسون، (آخرین سال انتشار) مشورت، مداخلات مدرسه مبنا. ترجمه تقی پورابراهیم، احمد اعتمادی و رویا رسولی. انتشارات دانشگاه یزد.

داگرتی، مایکل (آخرین سال انتشار). مشورت و همکاری روانشناختی در مدرسه و محیط های اجتماعی. ترجمه تقی پورابراهیم. تهران. انتشارات آریا دانش.

سینک، کریستوفر (آخرین سال انتشار) مشاوره مدرسه در عصر حاضر، ترجمه نظری، علی محمد؛ سلمانیان، علی اکبر (۱۳۸۶)، نشر علم.

فولادی، عزت اله؛ کلانتر هرمزی، آتوسا (آخرین سال انتشار)، مشاوره همتایان، انتشارات طلوع دانش.

عنوان درس به فارسی:		روش ها و فنون مشاوره کودک و نوجوان	
عنوان درس به انگلیسی:		Methods and techniques of child and adolescent counseling	
دروس پیش نیاز:		پایه ☐ نظری ☐	
دروس هم نیاز:		تخصصی ☐ عملی ☐	
تعداد واحد:		۲	اختیاری ☒ نظری-عملی ☒
تعداد ساعت:		۴۸	رساله / پایان نامه

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐
کارگاه ☒ موارد دیگر:

الف) هدف کلی:

آشنایی با فنون و روش های مشاوره کودک و نوجوان و کاربرد آنها

ب) مباحث یا سرفصل ها:

۱. فرایند مشاوره کودک
۲. فرایندهای درونی تغییر
۳. مهارت های مشاوره با کودک شامل مشاهده، گوش دادن، کمک برای تعریف داستان زندگی، مواجهه با مقاومت، تسهیل فرایند تغییر
۴. نظریه های مشاوره با کودکان و نوجوانان
۵. مشاوره و روان درمانی متأثر از فرهنگ
۶. درمان های روان پویایی
۷. درمان شخص محور
۸. درمان رفتاری

۹. درمان عقلانی عاطفی

۱۰. واقعیت درمانی

پ) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

تدریس نظری استاد در کلاس و بحث گروهی

ت) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

آزمون نظری میان ترم و پایان ترم، گزارش مطالعه و پژوهش فردی

ث) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

کلاس درس همراه با تجهیزات سمعی و بصری

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

منابع اصلی:

هندرسون، د و تامپسون، ج. (آخرین سال انتشار). مشاوره کودک: مبانی، اصول و روش‌ها (جلد ۱). ترجمه فریده همتی. تهران: سمت.

هندرسون، د و تامپسون، ج. (آخرین سال انتشار). مشاوره کودک: فنون و نظریه‌ها (جلد ۲). ترجمه فریده همتی. تهران: سمت.

گلدارد، کاترین و گلدارد، دیوید (آخرین سال انتشار). راهنمای عملی مشاوره با کودکان. ترجمه مینو پرنیانی. تهران: انتشارات رشد.

تمپسون، چ و رودلف، ل. (آخرین سال انتشار). مشاوره با کودکان. ترجمه جواد طهوریان. تهران: رشد.

مشاوره سلامت روان در مدرسه		عنوان درس به فارسی:
نوع درس و واحد	Mental health counseling in school	عنوان درس به انگلیسی:
پایه ☐ نظری ☐		دروس پیش نیاز:
تخصصی ☐ عملی ☐		دروس هم نیاز:
اختیاری ☒ نظری-عملی ☒	۲	تعداد واحد:
رساله / پایان نامه	۴۸	تعداد ساعت:

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟ سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☒ کارگاه ☒ موارد دیگر:

الف) هدف کلی:

آشنایی با ابعاد سلامت روان کودکان و نوجوانان و پیشگیری از آسیب ها و اختلالات آنها در مدرسه

ب) مباحث یا سرفصل ها:

۱. مدل یکپارچه ی بهداشت روان کودکان و نوجوانان

۲. مدل زیستی، روانی و اجتماعی تحول

۳. پرورش مهارت هایی بهزیستی و سلامتی برای کودکان

۴. سلامتی برای کودکان و نوجوانان

۵. بهزیستی و سبک زندگی برای کودکان و نوجوانان

۶. حل مساله و ارتباط برای بهزیستی کودکان و نوجوانان

۷. سلامت شخصی

۸. مراقبت از خود

۹. مراقبت از حواس

۱۰. مدیریت وزن

۱۱. ورزش

۱۲. سلامت روان

۱۳. کنترل استرس

۱۴. مدیریت هیجان

۱۵. سلامت اجتماعی

۱۶. روابط سالم در خانواده

۱۷. روابط با همسالان

۱۸. مخاطرات سلامتی شامل مواد، الکل، تنباکو و سایر عوامل خطر آمیز

پ) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

تدریس نظری استاد در کلاس و بحث گروهی

ت) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

آزمون نظری میان ترم و پایان ترم، گزارش مطالعه و پژوهش فردی

ث) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

کلاس درس همراه با تجهیزات سمعی و بصری

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

منابع اصلی:

جیمز رابینسون، دبرا مک کورمیک (آخرین سال انتشار). راهنمای جامع بهداشت روانی و سلامت جسمانی. ترجمه شهلا پزشکی و ژانت هاشمی آذر. تهران. ارجمند.

استانلی گرینسپن، سرنا ویدر. (آخرین سال انتشار). بهداشت روانی نوزادان و کودکان. ترجمه. سیدامیر امین یزدی، شهربانو عالی، علی رجایی، جواد کریمیان. تهران. فراانگیزش

اتکینسون، م و هورن بی، گ. (آخرین سال انتشار). بهداشت روانی در مدارس. ترجمه: اکبر رهنما و محمدرضا فریدی .
تهران. انتشارات آبیژ.

Cooper, M., Hooper, C., Bradbury, C. L. & Gale. C. (2020).Child and Adolescent
Mental Health Theory and Practice. Euston Road, London.

عنوان درس به فارسی:		مشاوره و آموزش خانواده در مدرسه	
عنوان درس به انگلیسی:		Family counseling and education in school	
نوع درس و واحد			
پایه ☐ نظری ☐		دروس پیش نیاز:	
تخصصی ☐ عملی ☐		دروس هم نیاز:	
اختیاری ☒ نظری-عملی ☒		۲	تعداد واحد:
رساله / پایان نامه		۴۸	تعداد ساعت:

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار
کارگاه ☒ موارد دیگر:

الف) هدف کلی:

رشد توانایی دانش جویان در اجرای برنامه آموزش خانواده در مدرسه و ارائه خدمات مشاوره خانواده به خانواده های دانش آموزان.

ب) مباحث یا سرفصل ها:

۱. تعاریف
۲. تعامل خانواده و مدرسه
۳. تعامل مشاور و خانواده
۴. خدمات مشاور به خانواده در مدرسه
۵. مشورت به خانواده
۶. مشاوره خانواده
۷. آموزش خانواده

مشورت به خانواده :

- در موفقیت تحصیلی و پیشگیری از شکست تحصیلی
- درباره انواع مشکلات رفتاری

مشاوره خانواده در مدرسه:

- خلاصه نظریه های مشاوره خانواده
- تحلیل ساختار خانواده بر اساس تعامل با دانش آموزان
- آسیب شناسی خانواده در تعامل با دانش آموزان
- مداخله در خانواده و کاهش مشکلات فرزندان

آموزش خانواده:

- فنون نیازسنجی آموزش خانواده
- فنون روش های تدوین محتوای آموزش خانواده
- الگوها و مدل های آموزش خانواده
- فنون موثر در آموزش خانواده
- فنون تعیین اثربخشی آموزش خانواده

محورهای آموزش خانواده:

- روابط زوجی و سلامت روانی دانش آموزان
- آموزش نقش های والدینی (پرورش، آموزش، مراقبت، حمایت)
- مدیریت انگیزش تحصیلی و عملکرد تحصیلی دانش آموزان
- آموزش به والدین درباره نحوه تعامل با معلمان، مدیران و سایر کارکنان مدرسه
- آشناسازی با مراحل رشد و تحول کودکی، نوجوانی و جوانی
- غنی سازی زندگی خانوادگی و سلامت روانی دانش آموزان
- خانواده و پیشگیری از رفتارهای آسیب رسان
- مدیریت فضای مجازی در خانواده

اهداف آموزش خانواده

- اصول و فنون آموزش خانواده
- اصول تنظیم برنامه آموزش خانواده برای دانش آموزان مقاطع مختلف تحصیلی در طول یک سال بر اساس نیاز دانش آموز و خانواده
- آموزش خانواده برای پیشگیری از مشکلات درسی و رفتاری
- آموزش به والدین دارای فرزند بیش فعال و دارای اختلال نقص در توجه
- آموزش به والدین دارای فرزند مبتلا به اختلال یادگیری

- آموزش به والدین دارای فرزند اختلال سلوک
- آموزش خانواده به والدین دارای فرزند در شرف بلوغ جهت ایجاد مرزهای ارتباطی و عمل به وظایف دینی.
- آموزش خانواده در گذر مناسب از مراحل چرخه زندگی مبتنی بر آموزه های دینی.
- راهنمایی والدین در زمینه ایجاد خانواده متعالی.

پ) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

تدریس نظری استاد در کلاس و بحث گروهی

ت) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

آزمون نظری میان ترم و پایان ترم، گزارش مطالعه و پژوهش فردی

ث) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

کلاس درس همراه با تجهیزات سمعی و بصری

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

منابع اصلی:

میکوچی، ژوزف؛ (آخرین سال انتشار). نوجوان در خانواده درمانی، ترجمه فریده همتی، انتشارات رشد.

-گلدنبرگ، ا. و گلدنبرگ، ه. (آخرین سال انتشار). خانواده درمانی. ترجمه ح. ر. حسین شاهپرواتی و س. نقشبندی. تهران: روان.

-نیکولز، م. و شوارتز، ر. (آخرین سال انتشار). خانواده درمانی. ترجمه م. دهقانی و همکاران. تهران: دانژه.

منابع برای مطالعه بیشتر:

فرگوسن، شری (آخرین سال انتشار) قدرت والدین: برنامه‌ای برای کمک به موفقیت تحصیلی فرزندان، ترجمه پارسا (۱۳۸۲) تهران، انجمن اولیا و مربیان.

Carlson, C. I., Hickman, J., & Horton, C. B. (1992). From blame to solutions: Solution-oriented family-school consultation. Home-school collaboration: Enhancing children's academic and social competence.

عنوان درس به فارسی:		روان شناسی تحولی و کاربرد آن در مشاوره مدرسه	
عنوان درس به انگلیسی:		Developmental psychology and its practice in school counseling	
نوع درس و واحد			
پایه ☐ نظری ☒		دروس پیش نیاز:	
تخصصی ☐ عملی ☐		دروس هم نیاز:	
اختیاری ☒ نظری-عملی ☐		۲	تعداد واحد:
رساله / پایان نامه		۳۲	تعداد ساعت:

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☒
کارگاه موارد ☒ دیگر:

الف) هدف کلی:

۱. دانشجو با مفاهیم موثر روان شناسی تحولی در فرایند مشاوره آشنا شود و چشم انداز پیشگیرانه و مشاوره‌ای در هریک از ابعاد رشد (شناختی، اجتماعی، جسمانی، جنسی و عاطفی) به ویژه در دوران کودکی و نوجوانی کسب کند.
۲. با کاربرد نظریه های تحولی در مراحل گذر از زندگی (جوانی، میانسالی و پیری) در فرایند مشاوره آشنا شود.

ب) مباحث یا سرفصل ها:

۱. حیطه های رشد و دوره های زندگی
۲. عوامل موثر بر رشد (وراثت و محیط) عوامل بهنجار و نابهنجار موثر بر رشد
۳. دیدگاه های نظری در فرایند رشد (روانکاوی، یادگیری، شناختی، تکاملی، زیستی، اجتماعی، بافتی و فرهنگی)
۴. پیشگیری و رشد پیش از تولد
۵. رشد زبان و عوامل موثر بر رشد زبان
۶. رشد روانی - اجتماعی (هیجان ها، خلق و خو، تاثیر محیط خانواده بر ابعاد خلق و خو)

۷. اجتماعی شدن در مدرسه_رشد خودپنداره

۸. کاربرد مراحل رشد روانی_اجتماعی اریکسون در مشاوره: کودک در گروه همسالان_کودک در خانواده، کودک در مدرسه و مشکلات مرتبط با آن

۹. رشد جنسی و مسائل مربوط به آن

۱۰. پیشگیری از اعتیاد و بارداری

۱۱. روابط فرزند، خانواده، همسالان و جامعه

۱۳. علاوه بر موارد فوق گریزی مختصر به مباحث مهم رشدی در دوران گذار زندگی (جوانی، میانسالی و پیری) زده شود.

پ) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

تدریس نظری استاد در کلاس و بحث گروهی

ت) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

آزمون نظری میان ترم و پایان ترم، گزارش مطالعه و پژوهش فردی

ث) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

آزمون نظری میان ترم و پایان ترم، گزارش مطالعه و پژوهش فردی

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

منابع اصلی:

پاپالیا و همکاران (آخرین سال انتشار) روانشناسی رشد و تحول انسان ، ، ترجمه عرب قهستانی و همکاران. انتشارات رشد.

منابع برای مطالعه بیشتر:

لورا برک (آخرین سال انتشار) روانشناسی رشد و تحول انسان ترجمه یحیی سید محمدی. انتشارات رشد.

عنوان درس به فارسی:		آسیب شناسی روانی کودک و نوجوان	
عنوان درس به انگلیسی:		Child and Adolescent Psychopathology	
دروس پیش نیاز:		پایه ☐ نظری ☒	
دروس هم نیاز:		تخصصی ☐ عملی ☐	
تعداد واحد:		۲	اختیاری ☒ نظری-عملی ☐
تعداد ساعت:		۳۲	رساله / پایان نامه

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☒
 کارگاه ☒ موارد دیگر:

الف) هدف کلی:

دانشجویان پس از گذراندن این درس باید بتوانند:

- مفاهیم و اصطلاحات مربوط به طبقه بندی اختلالات و تشخیص روان پزشکی اختلالات روانی کودکان و نوجوانان را بشناسند.
- به صورت اولیه، فرایندهای کلی ارزیابی بالینی اختلالات روانی در کودکان و نوجوانان را توضیح دهند.
- در مورد سبب شناسی، همه گیرشناسی و پدیدارشناسی اختلالات روانی رایج در دوره کودکان و نوجوانان بحث کنند.
- با نگاهی نقادانه در مورد مفاهیم آسیب شناسی روانی کودک و نوجوان بیندیشند و تصورات رایج در بین عموم مردم در مورد معنای طبیعی بودن یا بیماری روانی کودک را به چالش بکشد.

ب) مباحث یا سرفصل ها:

۱. مبانی و عوامل زمینه ساز اختلالات روانی کودکی و نوجوانی
۲. اصول ارزیابی و تشخیص اختلالات روانی کودکان و نوجوانان
۳. ناتوانی های یادگیری و ارتباطی در کودکی و نوجوانی
۴. اختلال کاستی توجه / بیش فعالی
۵. کم توانی ذهنی
۶. اختلال طیف اتیسم
۷. اختلال سلوک و نافرمانی مقابله ای
۸. اختلال های مرتبط با تروما و کودک آزاری

۹. اختلال‌های اضطرابی در کودکی و نوجوانی
۱۰. اختلال وسواسی - جبری در کودکی و نوجوانی
۱۱. اختلال‌های افسردگی در کودکی و نوجوانی
۱۲. اختلال دوقطبی و اسکیزوفرنی در کودکی و نوجوانی
۱۳. اختلال‌های خواب در کودکی و نوجوانی
۱۴. اختلال‌های تغذیه در کودکی و نوجوانی
۱۵. اختلال‌های دفعی

پ) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

تدریس نظری استاد در کلاس، همراه با گزارش موردی و ویدئویی نشانه‌های اختلالات، بحث گروهی و پرسش و پاسخ

ت) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

ارزشیابی مستمر طول ترم و امتحان پایان ترم و گزارش مطالعه و پژوهش فردی

ث) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

کلاس درس همراه با تجهیزات سمعی و بصری، شرکت در سمینارهای مرتبط با آسیب‌شناسی روانی کودک و نوجوان

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

منابع اصلی:

- ارجمندنیا، ع. ۱. (آخرین سال انتشار). آسیب‌شناسی روانی کودک و نوجوان تهران: سمت.
- وایس. ر. (آخرین سال انتشار). آسیب‌شناسی روانی کودک و نوجوان. ترجمه ی. سیدمحمدی (آخرین سال انتشار). تهران: ارسباران.
- لطفی کاشانی، ف.؛ وزیری، شهرام. (آخرین سال انتشار). آسیب‌شناسی روانی کودک و نوجوان: روان‌شناسی مرضی کودک بر اساس DSM5. تهران: ارسباران.
- خدایاری فرد، م. (آخرین سال انتشار). آسیب‌شناسی روانی کودک و نوجوان با تجدید نظر کلی بر اساس DSM5. تهران: مؤسسه چاپ و انتشارات دانشگاه تهران.

منابع برای مطالعه بیشتر:

خدایاری فرد، م؛ سهرابی، فرامرز. (آخرین سال انتشار). روانشناسی بالینی کودک و نوجوان (با تجدید نظر کلی بر اساس DSM5) تهران: آوای نور.

گنجی، مهدی. (آخرین سال انتشار). آسیب‌شناسی روانی کودک و نوجوان بر اساس DSM5. تهران: ساوالان.

حمید، ن. (آخرین سال انتشار). روان‌شناسی مرضی کودک بر اساس DSM5. تهران: کتاب ارجمند.

فتحی آشتیانی، ع؛ الهی، ط؛ اسماعیلی‌نسب، م. (آخرین سال انتشار). آسیب‌شناسی روانی. تهران: سمت.

داهرتی، م. جی. (آخرین سال انتشار). نظریه ذهن. چگونه کودکان افکار و احساسات دیگران را درک می‌کنند؟.

ترجمه ز. خانجانی؛ ف. هداوندخانی. تهران: سمت.

Beauchaine, T. P., & Hinshaw, S. P. (Eds.). (2017). Child and adolescent psychopathology (4th ed.). John Wiley & Sons.

Prinstein, M. J., Youngstrom, E. A., Mash, E. J., & Barkley, R. A. (Eds.). (2021). Treatment of disorders in childhood and adolescence (4th ed.) The Guilford Press.

Wilmshurst, L. A. (2021). Child and adolescent psychopathology: A casebook (5th ed.). Sage Publications.

Wohlfarth, D., & Morgan, R. K. (2017). Case Studies in Child and Adolescent Psychopathology (2nd ed.). Waveland Press.

عنوان درس به فارسی:		تحول شغلی در گستره عمر	
عنوان درس به انگلیسی:		Career Development over the Lifespan	
نوع درس و واحد			
پایه ☐ نظری ☒		دروس پیش نیاز:	
تخصصی ☐ عملی ☐		دروس هم نیاز:	
اختیاری ☒ نظری-عملی ☐		۲	تعداد واحد:
رساله / پایان نامه		۳۲	تعداد ساعت:

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☒ کارگاه ☒ موارد دیگر:

الف) هدف ها:

آشنایی دانشجویان با فرایند و مراحل تحول شغلی در گستره زندگی

ب) مباحث یا سرفصل ها:

- تحول شغلی و مفاهیم اصلی و کلیدی آن
- مراحل تحول شغلی در گستره زندگی
- تحول شغلی در کودکی
- تحول شغلی در نوجوانی
- تحول شغلی در جوانی و بزرگسالی
- تحول شغلی در سالمندی
- آشنایی با مسائل و مشکلات شغلی افراد در مراحل مختلف تحول در گستره زندگی
- آشنایی با روشها و مهارتهای مداخله در مشکلات و مسائل شغلی افراد در مراحل مختلف گستر زندگی

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

تدریس نظری استاد در کلاس و بحث گروهی

روش ارزیابی

آزمون نظری میان ترم و پایان ترم، گزارش مطالعه و پژوهش فردی

ملزومات، تجهیزات وامکانات مورد نیاز برای ارائه

کلاس مجهز به تجهیزات سمعی و بصری.

(ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

ارزشیابی مستمر طول ترم و امتحان پایان ترم و گزارش مطالعه و پژوهش فردی

منابع اصلی:

شفیع آبادی، ع. (۱۳۹۳). راهنمایی و مشاوره شغلی و حرفه‌ای و نظریه‌های انتخاب شغل. تهران: رشد.

سمیعی، فاطمه (۱۳۹۷). کتاب کارشناسی و رشد مسیر شغلی. جهاد دانشگاهی واحد اصفهان.

زونکر، جی. ال. (آخرین سال انتشار). مشاوره شغلی: رویکرد کل نگر. ترجمه م. ع. نظری. تهران: سمت.

منابع تکمیلی:

Brown, D. (2002). *Career Choice and Development*. New York: Wiley.

Eliason, T. G., Patrick, J. (2008). *Career Development in School*. New York: Wiley

Hughey, K. F., Nelson, D., Damminger, J. K., Wriggins, Mc. C. (2012). *The Handbook of Career Advising*. San Francisco: Jossey-Bass.

Hartung, P. J., Savickas, M. L., & Walsh, W. B. (Eds.). (2015). *APA handbooks in psychology. APA handbook of career intervention, Vol. 1. Foundations*. American Psychological Association.

Kroth, M. S., & Christensen, M. (2009). *Career Development Basics*. New York: Versa Press.

Kumer, A. (2007). *Personal, Academic & Career Development in Higher Education*. New York: Routledge.

Maree, K., & Di Fabio, A. (2015). *Exploring new horizons in career counseling*. Netherlands: Sense Publishers.

McIlveen, P., & Schultheiss, D.E. (2012). *Social Constructivism in Vocational Psychology and Career Development*. Netherlands: Sense Publishers

McMahon, M., & Patton, W. (2003). *Career Deployment and Systems Theory: Connecting Theory and Practice*. New York: Sense.

Skorikov, V. B., Patton, W. (2007). *Career Development in Childhood and Adolescence*. Netherlands: Sense Publishers.

Zunker, G. (2006). *Career Counseling: Applied Concepts of Life Planning*. Southwest Texas: Boorks/ Cole.

Skorikov, V. B., & Patton, W. (2007). *Career development in childhood and adolescence*. Netherlands: Sense Publishers.

Kumer, A. (2007). *Personal, academic & career development in higher education*. New York: Routledge.

